

M

272.55

MSO

A rézbőrű bosszúja

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ELSŐ FEJEZET.

Szt. János napja volt. Az ildefonsói polgárok a város előtt elterülő réten gyűltek össze és a szent tiszteletére rendezendő ünnepélyek kezdetét várták.

A lépcsőzetesen felállított padsorokban ülők mindenfelé szabadon láthattak.

Előkelő arczczal tekintetett körül az alcald ; egy másik padon a gazdag földbirtokosok foglaltak helyet nejeikkel.

A legkedvesebb jelenség azonban a szép Cruces Katalin, Ambrosionak, a gazdag bányatulajdonosnak leánya. Egy igazi európai van közelében, atyja által pártfogolt kérése ez neki, a kinek gazdag, aranysinóros egyenruhája és büszke fellépése az előkelőség jellegével ruházta őt fel.

Egyszerre most igen sok néző tolul egy irányba, a merről Vizkarra parancsnok közeledik.

De kik azok a bátor lovasok? Pompásan ülnek meg nemes méneiket. Mintegy százan és a társadalom legjobb köreiből jelentkeztek, hogy a versenyjátékokban részt vegyenek. Fürkésző tekintettel köszöntik egymást fiatal földbirtokosok, marhatenyésztők, cibolerok és bivalyvadászok.

Miután az előkészületek befejeztettek, hirnök jelenti, hogy a bikaviadal kezdődik. A tömeg félreáll, hogy a szabadon bocsájtott bika akadálytalanul beléphessen.

M 242. 555

Pályabírákul az első versenyhez a legjobb tizenkét lovast választották ki.

Adott jelre kihozzák a bikát. Vezetői mind lóra ültek, a lassók az állat szarvai köré vannak csavarva, folyton figyelik, hogy egyetlen rántással a földre terítsék, a mint az ellenszegülésnek legkisebb nyomait észlelnék rajta. Vad tekintet lövellt ki szemeiből! A homlokába lelógó bozontos szőr féktelenül vad jelleget kölcsönöz a bestiának. A legkisebb ingerlésre még vadabbá válik, farkával már verdesi a körönd deszkáit, hosszú szarvaival a levegőt ökleli, liheg és patáival rugdal időnkint.

Mialatt minden néző a következőket leste, a bikát pár száz lépésnyire bevezették az arenába, feje a rét felé volt fordítva, a lassókat ledobták róla, kéthárom hegyes és összehajtott élű lándzsával oldalba bökték és aztán a bámuló tömeg hangos orditozása mellett rohant az állat tova.

A következő pillanatban utána vágtnak a lovasok, kiabálással buzdítják a fenevadat. Az üldözők majd itt, majd ott tűnnek fel a téren, az eddig oly szabályos láncz felbomlott, egyenkint jönnek a lovak, némelyek fáradtak, mások vadul lihegnek; tovább folyik a vad futás, mert a lovasok ostort és sarkantyut használnak, hogy lovaikat alárendeljék akaratauknak.

A bika, melyet a nyilszerű lándzsák vadítanak, egyszerre előresiet és a dühöngőt a leggyorsabb lovasok sem bírják utolérni. Most egy dragonyos, ki hatalmas barnán ült, odatolakodik az állat közvetlen közelébe, villámgyorsasággal megragadja a farkát, a bestiát erőteljes rántással elbuktatni igyekszik és már-már azt hiszi, hogy roppant erőlködése

arán győzedelmeskedni fog, midőn a következő pillanatban a bika felugrik és csalódott üldözőjét messzire elhagyja.

Most egy fiatal földbirtokos, pompás pejlovon igyekszik az elmenekülthöz közeledni; a mint azonban a farka után nyújtja ki kezét, az ismét félreugrik; végre megragadta, megfeszíti minden erejét, midőn a felizgatott állat hatalmas ugrással kiszabadul ellenfele kezéből és ott hagyja, kétségbeesésében. Lassan visszavonul az arénából; neki ép úgy, mint a dragonyosnak távoznia kell, mert a viadal feltételeihez tartozik, hogy minden résztvevőnek, ha vereséget szenvedett, a harczterről azonnal el kell tűnnie.

Mind tovább és tovább fut a bika, a diadalra vágyó lovasok által üldöztetve. Egy másik dragonyos is szerencsét próbál, de ép oly kevés sikerrel, mint előzője. Erre egy pásztor lép fel, aztán egy másik, egy harmadik, vereségüket a tömeg diadala kíséri, a nagy tér uralkodóját ünneplik mindenütt, minél több lovat és lovast sért meg szarvaival. — Sok sebből folyik már a piros életnedv, a pályázók közül még csak egy van hátra és a remek bika felé bravo-kiáltások hangzanak minden oldalról.

Most a döntő pillanat közeledik; csend van, mert az utolsó viador lép elő. Már első tekintetre is feltűnik, hogy a bikát most a legszebb ló és az arénának legdelibb lovasa üldözi. A ló koromfekete, arabs csődör, hosszú, teljes farkkal. Könnyű hajlásu nyakát, nemes formájú fejét mindenki bámulja. Hátán egy körülbelül husz éves fiatal ember ül, kinek szőke hajfürtei és fehér arczsine feltűnő ellentétet képez a többi pályázók külsejével, kik mindannyian sötét, barna arczaak voltak.

Falusiasan himzett és diszitett jelmezt visel.

»Carlos, a cibolero !« szólal meg egy hang és mindenki meghallotta.

»Miért nem jött elébb? Mindjárt megkísérthette volna« szólt egy ravasz arczu ficzkó. — »Persze, mond egy másik, megtehetette volna, de azt akarta, hogy elébb a többiek próbálkozzanak és ő azért tartózkodott; ugy is tudta, hogy azok közül senkisésem fogja a bikát elbuktatni.«

A lovas még husz lépésre volt a bikától, midőn paripája előugrott, aztán látni lehetett, hogy a lovas megragadta a bika farkát, mélyen előrehajolt, a következő pillanatban ismét felegyenesedett, hirtelen rántással a hátára fordította az állatot, ugy hogy az lábaival a levegőt kapálta.

A tömeg hosszantartó bravózásba tört ki; a szerencsés győző szerényen hajlongott, aztán elvegyült a nézők közé.

Voltak olyanok is, kik azt állították, hogy a cibolero, hajlongás közben a szép Catalina de Crucest kereste szemeivel, hogy ő mosolyogva, boldogító pillantással viszonoztta ezt, de hát lehetséges-e! A gazdag Don Ambrosio örökösnoje egy cibolero köszöntését mosolygással viszonozná?!

Annyi bizonyos, hogy egy bájos szóke leánynak két szép szeme, örömittasan mosolygott az ifju hős felé; midőn az a karreta felé közeledett, a hol a leány ült, ennek ragyogó arcza a büszke örömet fejezték ki, hogy a győzöt sértetlenül láthatja maga mellett. Tökéletesen egyforma két arcz, ez kétségtelen; testvéreknek kell lenniök.

Az ifju leány mögött a karretán, egy vén asszony ült, kinek hosszú, fehér haja szabadon lelógott; tekintete a legnagyobb diadalérzet kifejezésével pihent a ciboleron.

Néhányan kíváncsian, mások félve nézték a vén asszonyt. »Boszorkány!« hangzott néhány megjegyzés, de mindenki vigyázott, hogy e csunya szót sem Carlos, sem az ifju leány meg ne hallja. Az asszony mindkettőjüknek anyja volt.

A játékok tovább folytak, másik bika lép a porondra, melyet ismét tizenkét lovas követ nyomban. Vagy egyformán jó lovakon ülnek, úgy hogy egyenes irányban hatolnak előre, — vagy a bika nem bír gyorsan futni, mert egyszerre érik el valamennyien, sőt hirtelen sietséggel el is hagyják pár lépésre, midőn mindnyájuk rémületére, az üldözött megfordul, egyenesen visszafut és az emelvény felé veszi útját.

Hangos orditozás támad. Az előkelő hölgyeknek átható segélykiáltásai elvegyülnek a karreták asszonyainak jajveszékléseivel, mert néhány másodperc alatt köztük lesz a dühöngő fenevad. Az üldöző lovasok messze elmaradtak a bika váratlan fordulása folytán és a menekülő állattal még az sem versenyezhet, ki legmesszebb volt elől.

Szerencsétlenségre az első verseny pályázói közt már egy sem ült lovon, már pedig gyalog ki merte volna a feldühösített bikát megtámadni?!

A zavar és fejetlenség perczről perczre nő; hisz nemcsak egy élet forog kockán. A kocsik hosszú sorát és azok tulajdonosait fenyegeti a legfőbb veszély, mert ezek a sikságba messze benyúló félkört képezik; de a bika, úgy látszik, más célzt tűzött maga elé, egyenesen nekirohan a padoknak, azzal, hogy ott keresztültör.

Ép e pillanatban azonban egy ember tűnik fel, ki gyalog, a kezében lassóval lép ki. A mint a nyüzsgő tömegből kiszabadult, a lassót megsuhintja

feje körül, aztán elröpíti a hurkot és a bőszen ellenség szarvai nyomban békóban vannak, futása meggátoltatott. Egy perczet sem vesztegetve, a lassó-s ember egy kis fához fut, mely a félkör közepén áll és annak törzse köré csavarja a lassó másik végét. Alig készült el a csomó, tompa bögés tölti meg a levegőt, mely azt jelzi, hogy a bika a zsinór végéhez jutott: aztán lebukik a hatalmas állat, a lassó erősen a szarvai köré van csavarva és ép a nézők lábai elé rogy.

»Bravo! Viva!« hangzik száz torokból, a mint a halálra rémültek kissé magukhoz tértek és újból felhangzik a vidám kiáltás: »Viva! Éljen Carlos, a cibolero.«

Ő volt az, ki másodszor is merészséget egyesített az ügyességgel és a megszorultak megmentőjévé lett.

MÁSODIK FEJEZET.

Ezután apróbb lovasjátékok kerültek sorra. Férfiak és ifjak mutatták be ügyességüket; de sokan megvetőleg néztek az előttük jelentéktelennek látszó művészetre.

Erre a kalap felemelése következett. Egy lovas ledobta a földre és mialatt lova vágatva száguldott tova, felkapni igyekezett azt.

Legtöbben megoldották a feladatot és csak a fiatalok bámultak szerfelett az ügyességen; aztán maguk vontak kört, sebesen odarohantak, lehajol-

tak és az előbb leejtett kalapjaikat igyekeztek fel-
emelni.

Majd Vizcarra parancsnok lépett elő és csendet
kért. Egy spanyol dollárt tett le a gyepre és így szólt :
»Ezt az kapja, a ki az első kísérletnél feltudja emelni
a pénzdarabot. Öt arany onzába fogadok, hogy Gomez
őrmester megteszi.«

— Vizcarra ezredes, szólt egy fiatal ranchero, én
nem akarok fogadni, hogy Gomez őrmester meg nem
teszi, de fogadok arra, hogy van köztünk valaki, Carlos
a cibolero, ki nem áll mögötte.

— Nos jó, tartom a fogadást. De a kísérlet
nem egyedül ő reá szoritkozik, jegyezte meg az ezre-
des. A hányszor a díjat felemeli valaki, újabb dollárt
teszek be, de ne feledjétek, hogy mindenki csak egy-
szer próbálhat.

A fényes pénzdarab sokakat vonzott ugyan, de
egyetlen kísérlet sem sikerült. Most ugyanaz az ember
lépett elő, ki az arenában elsőnek állt ki a bikával,
Gomez dragonyos.

Pár percz alatt nyugodtan haladt a lova, lovasát
közelébe hozta a csillogó ezüstpénznek, aztán gyor-
sabban ment és ime, a mint ugyanarra a helyre ért,
a lovas lehajolt, megragadta a pénzdarabot, felemelte
— de a következő pillanatban már ismét kisimult az
ujjai közül.

Örömkialtás hangzott, midőn a néptömeg látta.
hogy a dragonyos megérinti a nemes érczet, de a mint
a zsákmány visszaesett, a kedvtelenség moraja zugott
végig a sokaságon.

Gomez dicsósége meghiusult és most minden
szem a cibolero felé fordult, ki fényes lován ült,
Megjelenése már régóta felkeltette a sennoriták

figyelmét, világos arczsine azonban határt szabott a barna férfiak iránt érzett vonzalomnak ; a szőke idegen iránt, ki más fajhoz tartozott, mint az övék, nem tudtak lelkesülni.

A cibolero nem tartotta szükségesnek, hogy a könnyű kísérlethez változtasson valamit a ruháján, bő köpenyét sem tette le, csak ép csücskeit dobta hátra és ruhája most két oldalt függött le a lóról. Ura parancsszavát követve, vágatva indult el, — mind gyorsabban száguldott a körben, mignem a pénzdarab elé ért, hol a lovas mélyen lehajolt, megragadta ujjával, feldobta a levegőbe, aztán hirtelen megállította lovát és az érmet kinyújtott kezével fogta újból el.

Mindezt oly meglepő könnyedséggel és bájjal végezte, hogy a levegő valósággal megrezdült a bravokjáltásoktól.

Csak Gomez, ki évek óta ez ünnepélyek győzője volt, sötét arczczal állt félre és Vizcarra sem volt valami rózsás kedvű, mert sejtette, hogy sokan gunyolják titokban.

A következő mutatvány abból állt, hogy a lovasnak bátorságot, ügyességet kellett tanusítani és lovának oly fegyelmezettséget bemutatnia, hogy ez vágatva futott egy nagy »zequia«-ig (árok), mely a nagy tér közelében volt. A zequia, mely a rétek öntözésére szolgált, oly széles volt, hogy egy ló nem igen könnyen ugorhatta át, — mélysége pedig elég nagy ahhoz, hogy szerfelett kellemetlen lehetett a fenékén pihenni.

Magasztos dicséretben részesültek sokan, midőn mesteri ügyességüket fényesen beigazolták ; megragadóan szép volt a látvány, midőn a gyorsan száguldó állat, mely fejét hátravetette és erősen lihe-

gett, hirtelen megállt a veszedelmes határ előtt. Sokan, az ügyetlenek közül pedig általános derűtséget keltettek. Némelyek, nagy félelmükben, futásközben álltak meg, mielőtt még a megszabott határhoz értek, mások vakon átugrottak, beleestek az árokba, nagynehezen kivergődtek az iszapos vízből, bőrig áázva másztak ki a partra, a hol a nézők gunyos kaczagása fogadta.

Vizcarra és Roblado odamentek Carloshoz, megkérdezték, hogy miért nem vesz részt e mutatványban, melyet pedig egy cibolero bátran megkísérelhetne.

Az a megvető hang, melylyel állását kiejtették, mélyen sértette Carlost, de kedvetlenségén uralkodva, így felelt : »Nem tartottam érdemesnek !«

— Valjon ! kiáltott Roblado ; sejtem a valódi okot. Nem jó tréfa volna ám, a parádés ruhával a mélység fenekére kerülni.

E sértő szavakat szándékosan mondta oly hangosan, hogy a legtávolabb állóknak is meg kellett hallaniuk és a gunyos megjegyzést most még gunyos kaczagás is követte.

A sértett cibolero egy ideig szótlanul ült nyergében. Végre így felelt :

— Roblado kapitány, ezt a mutatványt nem becsülöm sokra. A lovam száját ily semmiségért nem akarnám széttépni ; de a mennyiben hajlandó vagy egy aranyat koczkáztatni, megkísértem azt, a mit egy tíz éves gyermek nem utánoz egykönnyen.

— És mi lehet az ? kérde a tiszt gunyosan.

— Legsebesebben vágató lovamat ép ama sziklafal széle előtt fogom megállítani.

A körülállók a meglepetéstől elnémultak. A terv oly vakmerőnek látszott, hogy senkisé is akarta komolyan venni, még a tisztek is meg voltak lepve.

A bérce, melyre Carlos utalt, egy részét képezte a hosszú sziklafalnak, mely a völgyet körülzárta. Széle valóságos sarokszlopot képezett. Ezer lábra emelkedett a völgy felett; az égnek törő falon nem volt egyetlen részecske sem, melyen a szem megpihenhetett volna. És a bivaly vadász most arra vállalkozott, hogy e szirtfokon, pár lábnyira az örvény szélétől fogja lovát megállítani. Nem csoda, hogy a körölte állók elnémultak.

Carlos ezalatt nyugodtan várta a választ. Roblado aztán rövid gondolkodás után így szólt: »Tartom a fogadást!« — És én is beteszek egy doublonet, tette hozzá a parancsnok.

— Sennores, válaszolt a bivaly vadász észrevehető sajnálkozással, igen sajnálom, de én csak egy tételt fogadhatok el. Ez a doublon képezi egész vagyonomat, ki kölcsönözne nekem egy második onzát.

E szavakat mosolygás kísérte, melyet csak kevesen osztottak, annyira uralkodott mindenkin a bórzádály érzete a kegyetlen sors miatt, melyet — nézetük szerint — a vakmerő el nem kerülhetett.

E pillanatban nővére ugrott le a karretárról; fivére tervének híre szélesebességgel vitte őt hozzá: »Ó, bátyám!« mondá és körülfogta térdeit.

— Mi baj, hugocskám? kérdé mosolyogva.

A leány borzadvva mutatott a szirtfok felé.

— Igen, Rosarita, miért is ne? Te reszketsz? Ne félj, a vállalkozás nem veszélyes; hiszen ehhez

hasonlót nagy szerencsével vittem már végbe máskor is. Jer anyánkhoz, ő bizonyára nem ellenkezik kívánságommal.

Ezzel a szekerek felé indította lovát, a leány pedig utána ment.

— El akar terelni szándékomtól, anyám, szólt Carlos, én pedig csak úgy mondok le tervemről, ha te megtagadod a beleegyezésedet. Reméllem azonban, te is becsületbeli ügynök tekinted, hogy beváltsam adott szavamat.

Az utolsó szókat hangosan és nyomatékkal mondta, hogy az agg nő megértse kívánságának okát.

-- Ki akar tőle elterelni? kérde és magasra emelte fejét.

— Ki? Hát Rosita, anyám.

— Rosita térjen vissza a szövőszékhez. Te pedig, fiam, művelj nagyokat. Menj! — mondá — és mutasd meg, hogy mire képes egy szabad amerikai.

Az általa használt kifejezések folytán Carlos célszerűnek tartotta, hogy félbeszakítsa e beszélgetést, mert a tiszték máris jelentőségteljes pillantásokat vetettek egymásra.

Bucsuzóul megcsókolta nővérét, felemelte a kocsiba, ő maga lovára pattant és elvágtatott a síkság felé. De még egyszer megállt egy pillanatra, végignézett a sorokon, hol nyugtalanságot észlelhetett. Carlos egy fehér zsebkendőt vett elő, meglengette, aztán megfordította lovát és a szirt felé sietett.

Bár csak ezer lábnyi volt a távolság a völgy és a fensik közt, az odavezető ut mégis husz perczig tartott és miután az ünnepély nézőtere majd egy

mértfőldre volt a szirt lábától, a tiszteken kívül csak a lovasok követték őt. A többi ünneplők a völgyben maradtak, de elindultak a sziklafal irányába, hogy legalább a legérdekesebb részét láthassák a mutatványnak.

A mint Carlos felért, meghatározta a helyet, a hol merész tervét szándékozott végrehajtani és e célra a sziklafalnak azt a részét választotta, mely a hegy egyenes vonalától messzire elhajlott. Száz lépésnyi távolban az éles sarok mögött a völgyet nem lehetett többé látni; sima és erős gyepp fedte a talajt, a hol legkisebb rög sem zavarhatta a ló futását, a hol egyetlen kavicsocská sem sebezhetette meg a lábát.

A cibolero ott gondosan megvizsgálta a gyepet. Vizcarra és Robladó egy percze sem tágitottak mellőle. A veszélytől való félelem azalatt visszatartotta a többieket.

A bivalyvadász oly nyugodtan ült lován, mintha a Zequia partján volna. A ló is becsületére válik lovasának, a félelemnek legkisebb jele sem tűnt fel rajta. Időnkint előre nyújtotta nyakát és örömmel nyerített, midőn a mélységben fajtájabeli állatokat pillantott meg.

A gyepp utolsó fűszálaitól két lóhossznyi távolban a vonal mihamar ki volt jelölve, midőn azonban a katonák az engedélyezett tért még keskenyíteni akarták, helytelenítő moraj zugott fel. Az ifju ranchero, ki barátjának kíséretéhez tartozott, becsületes játékot követelt. Bár ő csak baromtenyésztő volt, Carlosnak fogta pártját és nem törődött a daczosan néző katonákkal.

— Im, Carlos! mondá hangosan, mialatt tovább folytak az előkészületek, fogd az erszényemet, mi-

után úgy látom, hogy örült tervedtől nem akarsz elállni ; azt azonban nem tűröm, hogy ily nyomorúságos összegért tedd ki magad a veszélynek. Fogd és fogadj annyiba, amennyire kedved van !

Carlos futó pillantást vetett az erszényre, melynek terjedelme tanusítottta, hogy mily bőven van megtömve, de a válaszszal késett. Hálásan tekintett fel és bármennyire meghatotta is az ifju jósága, a felajánlott kincset mégis visszautasította.

— Nem kell, Don Juan, monda, köszönöm szivem mélyéből ; csak egy onzát kölcsönözz, ne többet, azzal aztán fogadok a parancsnokkal.

— Nos hát, felelt Juan, ha semmikép sem akarod a szerencsét, hát annál szivesebben. Vizcara ezredes, szólt aztán a parancsnokhoz, úgy vélem, hogy első fogadásának elvesztése buzdítja arra, hogy pénzét egy újabb fogadásnál visszaszerezze. Barátom kész önnel fogadni és egy onzát tesz, én azonban fogadást ajánlok tizre.

— Tartom, szólt a parancsnok.

— Megkettőztetné a betétet ? kérdezte a ranchero.

— Hogy meg-e ? ismétlé az ezredes felháborodással. Akár megnégyszerezem, ha úgy tetszik.

— Helyes, tehát megnégyszerezzük, volt a kihívó válasz. Negyven onza, hogy Carlosnak sikerül a terve.

Megszámlálták az aranyakat, őrzésre átadták a körülállók egyikének és a pályabírák is megválasztottak. Amint az előkészületek megtörténtek, a nézők visszavonultak és egyedül hagyták a cibolerót lovával. Ő most leszállt, köpenyét letette a szőnyeghez hasonló gyepra, de majd ismét félretette, nehogy

az akadályul szolgálhasson. Aztán megvizsgálta sarkantyuját, hogy meggyőződjék a szijak biztos becsatolásáról és kalapját erősebben szorította fejébe.

Majd a lóra fordította minden figyelmét. Megvizsgálta a gyeplőket, megnézte a kengyelvasat minden oldalról, nincs-e repedés, hasadás benne, szűkebbre huzta a szijakat és a nyerget a legmegfelelőbb helyzetbe hozta. Gondjának legfontosabb tárgya mindenesetre a nyeregszij volt, melynek csatjait mindkét oldalon meglazította, aztán ismét meghuzta. Igen érthető óvatosság. Miután meggyőződött róla, hogy minden rendben van, könnyedén felugrott a nyeregbe. Előbb lassan vezette el lovát a szirt hosszában, csak pár lépésnyi távolban az örvény szélétől, hogy ezzel úgy a saját, mint a ló idegeit aczélozza ; a lassu lépésből azonban mihamar ügetés, pár percczel később pedig vágatás lett.

Végre még egyszer a szirt felé vezette lovát és újból elhelyezkedett a nyeregben. Sarkantuival könnyedén megérintette a lovat az elindult.

Minden szem a merész lovast kísérte, minden szív lázas izgatottságban dobogott ; egyetlen hang sem zavarta a csendet, csak a csődör patkóütései visszhangoztak a levegőben. Husz ugrással a ló és lovas közelebb volt már az árokszélhez, mely most már csak vagy egy tuczat lóhossznyira volt tőlük.

A gyeplő még lazán lógott le, mert Carlos jól tudta, hogy a legkisebb mozdulatnál megállna az állat ; már pedig merész tervei hiusultak volna meg, ha a vonalon megelőzőleg át nem halad. Még egy ugrás, egy második, egy harmadik.

A ló ép átugrani készül a borzalmas mélységen, de gyeplője hirtelen megrándul, előlábai a földbe

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

gyökeredznek és a nemes versenyló czombjai a földet érik. Alig három lábra a mélységtől megszakitották futását.

E helyzetében a lovas megemeli jobbját, leveszi kalapját, örömtől ragyogva megforgatva a levegőben, aztán ismét befedi vele izzadó homlokát. A ló és lovas pompás képet nyújtottak a völgyben ülőknek, a mint a sötétkék égről visszaverődtek merész körvonalaik.

Az egész csak egy pillanatig tartott; szünni nem akaró eviva kiáltások közt a lovas hirtelen megfordítja lovát és eltűnik a sziklafal mögött.

HARMADIK FEJEZET.

Nyolcz nappal ez ünnepély után, öt tagból álló társaság gázolt át a Pecon: egy mulatt, három indiánus, kik három ökrös karreta hajtói voltak és Carlos, a vándorcsapat feje. Egy másik mulatt, Antonio, vezette az átkelést, míg Carlos a csapat élén lovagolt.

Az ünnepi játéknál oly nagy szerencséje volt, hogy elég nagy készletet szerezhetett be.

Miután a kis társaság szerencsésen átkelt a Pecon, a Llano Estacado felé fordult. Meredek szakadékon át jutottak a fensik tetejére, hol sik föld terült el előttük, melyen se fa, se bokor nem volt, mely az ut irányát jelölhette volna meg nekik. A cibolerónak azonban nem volt vezérre szüksége. Lovát a veres folyam egy mellékfolyója felé fordította.

Carlos a legjobb vadászfegyverekkel volt felszerelve, épp úgy Antonio, míg ketten a szolgák vagy peones-ek közül, tapasztalt vadászok voltak. A ciboleronak még egy hosszú puskája volt a szekérében: nemesebb vadra lehetett elkészítve, mert nem lett volna tanácsos durranásával a bivalyokat még gyorsabbakká tenni.

A cibolero még csak kevés ideig járt e tájon, de már is jeleit észlelte a bivalyoknak és másnap reggel megszámlálhatatlan csordák közé került.

A vadászok serényen dolgoztak és bőséges volt a zsákmányuk. Midőn a nap másodszor szállt le, husz hatalmas bika hevert a táborban.

Harmadnapra a vadászok változást észleltek a bivalyok viselkedésében. Vadakká, óvatosabbakká lettek. Időnkint nagy csapatokban rontottak előre, pedig sem Carlos, sem társai meg nem ijesztették és nem üzték őket. Mihamar helyesnek bizonyult a bivalyvadász sejtelme, hogy indiánus csapat tanyázhat az erdő közelében, mert a mint egy magaslatra ért és letekintett a völgybe, körülbelül ötven sátorból álló indiánus tábort pillantott meg.

— Wacó sátrak! jegyzé meg Carlos.

— Én comanche tábornak tartottam, szólt a mulatt.

— Tévedsz, felelt ura. A Comanche sátoroknál a rudak, épp úgy, mint a wacóknál, fent össze vannak kötve és állatbőrökkel letakarva, de a füst számára nincs nyílásuk. A wacók nem ellenségeink.

A cibolero még tovább nézte társaival a tábort, midőn hangos ordítás érte fülüket, mind közelebb jött a zaj és a következő pillanatban több száz lovasból álló csapatot láttak a preria egy emelkedésén felrontani. A tábor felé lassan mentek, de

lihegő, habzó lövaikon meglátszott, hogy nagy fáradalmakban volt részük. Nem sok idő telt el és egy második, még nagyobb csapat közeledett.

Egy Indiánus éles szeme megpillantotta a két idegent. Figyelmeztető kiáltás hallatszott és egy percczel később már az összes leszállt vadászok ismét harczra készen ültek nyergeikben. Kétségkívül azt hitték, hogy ellenségtől vannak körülvéve.

Carlos mihamar eloszlatta félelmüket azzal, hogy lovát a magaslat csúcsáig hajtotta fel és így egész alakját is feltüntette. Jelekkel fejezte ki békés érzületét és a »barát« szó bizalmat keltett az indiánusokban. Most a dombnak indult, de aztán megállt, a mint oly távolságba ért, hogy szavát hallani lehetett. Egy indiánus jött eleibe.

A beszélgetés csak nehezen folyhatott köztük, de szerencsére mindketten tudtak egy kicsit spanyolul és a hol a szót nem ismerték, jelképileg értekeztek. Az a benyomás, mely az ifju harczosban ébredt, kedvező lehetett, mert rövid idő alatt az indiánusok másodszor is odaküldték, hogy hívja meg a cibelorot táborukba, egy kis vendégségre.

Carlos elfogadta a meghívást és pár percz múlva társaival együtt bizalmasan ült a rézbőrűek körében, étvágygyal fogyasztva a friss bivalyhust és új gazdáival beszélgetve. A főnök, egy óriás természetű ember, vonzalmat érzett Carlos iránt és szívesen hallgatta vendégeinek szavait. Midőn ez megemlítette, hogy Ildefonsó lakói igen ügyesek a szövésben és a fegyverkészítésben és hogy ő jó nagy választékot hozott magával, a főnök megígérte, hogy másnap felkeresi táborában és törzsének megengedi a kereskedést.

Carlos a legjobb kedvvel tért vissza táborába,

mert hisz megbizonyosodott róla, hogy áruit öszvérekre fogja elcserélhetni.

Másnap reggel a megállapodáshoz hiven, megérkezett a törzsfőnök nagy kíséretével. A kis völgy, a hol a cibolero vagyonát őrizte, csakhamar élénk élet színhelyévé lett és midőn leszállt az est és a vevők eltávoztak, Carlosnak egyetlen darab sem maradt készletéből, helyette azonban, a völgy háttérében harmincz öszvérből álló nyáj állt czölöpökhöz kötve. A cibolero a vadak becsületességét nem győzte eléggé dicsérni.

A következő napon fokozott buzgósággal látott a vadászathoz, miután most már nem volt hiánya a szállítási eszközökben és nem kellett attól tartania, hogy a bőröknek, vagy a husnak egy részét el kell majd hagynia.

Ismét elmúlt néhány nap, melyek a vadászatnak voltak szánva, de már is észrevette, hogy a bivalyok mind vadabbakká lettek és feltűnt, hogy a csordák északról jöttek, holott a wacok az ő táborától délre vadásztak. Nem ők lehettek tehát azok, kik az állatokat nyugtalanították.

Az éj leszállta a buzgó vadászokat hazatérésre birta. A cibolero végig nyújtózott fekhelyén és elrendelte, hogy éjfélig Antonio őrködjék, akkor pedig a Peonék egyike váltsa fel. A gyors lovaglás, a bivalyok figyelmes keresése tulságosan kimerítette a mulattot és bármennyire igyekezett is ébren maradni, őrködésének utolsó óráiban szempillái lecsukódtak, midőn hirtelen ijedten felriadt, miután az öszvérnnyáj felől szuszogást hallott. Fáradtsága egyszerre eltűnt, igen bántotta őt, hogy tisztét oly rosszul látta el. Fülét a földhöz szorította és hallgatózott. Ujabb és még erősebb szuszogás jött a nyáj

felől, aztán még több is, mind gyorsabb egymásutánban.

Mit jelenthet ez? Farkasok, avagy talán medve? »Felköltöm az urat«, mondá Antonio. Halkan oda osont a bivalyvadász fekhelyéhez és alig érintette meg őt, az egy pillanat alatt talpon volt.

Carlos csak néhány szót váltott Antonioval, ki haladéktalanul felkeltette a három peonét és nem-sokára mind az öten fegyveresen álltak. A kis csapat a karreták mögött maradt, melyek úgy voltak felállítva, hogy háromszöget képeztek. A szekereknek magas saroglyái pompásan megvédték őket a nyilak ellen és miután tűz nem égett a táborban, mely a kis erődöt megvilágította volna, az éber figyelők észrevétlenül maradtak.

A vadászok egy szót sem szóltak egymáshoz. Egyszer úgy vélték, mintha valami sötét alak mászna a földön, az őszvérek felé. Carlos nem birta tovább meggyőződést akart magának szerezni és nesztelenül mászott előre, testével alig érintve a földet; Antonio nyomban követte. Még csak egy kis darabon haladtak, de már is meggyőződtek róla, hogy az a sötét alak mozog. E pillanatban az őszvérek megint szuszogtak és heves kapálódzásukkal tanusították, hogy mennyire félnek.

— Azt hiszem, medve lesz, mondá Carlos. Csak el ne vadítsa az őszvéreket. Azt hiszem, hogy egy lövés kevésbé fogja azokat megijeszteni.

Ezzel megemelte fegyverét, amennyire a sötétben tehetette, célzott és lőtt.

Ez a lövés a pokolnak minden ördögét felidézte. Száznál több hang ujjongott és sok lónak patkóverése alatt rendült meg a föld; az őszvérek a

következő pillanatban eltépték kötőfékeiket és elszá-
gultak a völgyből.

Ujjongó lovasoknak sötét csapata rohant utánuk és mielőtt még Carlos meglepetéséből felocsudhatott volna, az öszvérek és az indiánusok eltűntek.

— Ez aztán a szökés, mondá a cibolero szomo-
ruan, szegény öszvéreim ; oda van mind, nekem
nem maradt egyetlen egy se ! Átkozott indiánus ra-
vaszság !

Legtávolabbról sem sejtette, hogy a rablók wacók
voltak, talán ugyanazok, akiktől az öszvéreket vette.

Nagyot sóhajtott, aztán corral felé sietett és intéz-
kedett, hogy további ily veszteségnek elejét vegye.
Elrendelte, hogy az ökröket a kocsikhoz kössék és így
meghíusítsák a rejtőző indiánusok szándékát, hogy
esetleg mindenétől megfoszszák.

Bármennyire vágytak is pihenésre, senki sem hunyta
le szemét és hajnal hasadtáig négy hú ember versen-
gett, hogy uruknak éber őrei legyenek.

NEGYEDIK FFJEZET.

Akármennyit gondolkodtak, nem tudtak bizonyos-
ságot szerezni és a cibolero ezért minden esetre szom-
szédainak táborába készült elmenni.

A nap első sugarai alig érték a hegyek or-
mait, midőn a mulatt vizsgálódva nézte már a
sátrak környezetét, a hol valami különös kötötte le
figyelmét.

Az arieró nyomban urát is figyelmeztette e rejtélyes tárgyra, de miután a carretta mögött álltak és világos sem volt még igen, semmit sem tudtak határozottan felismerni.

Amint azonban világosabb lett, az alak is tisztán meglátszott a gyepen és ők arra felé siettek ; de a kegyetlen valóság láttára megilletődve álltak meg. Lábaiknál egy halott indiánus teste feküdt, arccal a földre fordulva.

Lehajoltak és megfordították a testet, hogy közelebből megtekinthessék. A vad teljes harczimezben volt, derékig befedetlenül, míg mellét és arcát oly undorító mázolás borította, hogy egy pillanatra mindketten visszahökkentek ; a holt ellenében a fejdisz volt a legkülönösebb. A halántékok és a fülekig a fej kopaszra volt lenyirva, csak egyetlen hosszú fűrt maradt meg ; ez pedig erősen összefonva, tarka tollakkal dusan teletömve, merev fonat gyanánt lógott le a hátán.

A skarlátpiros foltok a halántékokon és orcákon annál borzasztóbb hatást keltettek, mert a hulla színe és a halvány ajkak élesen elütöttek azoktól ; Carlos csak néhány pillanatig nézte a halottat, majd társához fordult, aztán az indiánus beretvált fejére és a lábain levő mocassinekre mutatott és oly hangon, melyből a felfedezés felett érzett öröm kihallatszott ; a pane szót ejtette ki.

A nyugalomnak bizonyos neme terjedt el egyuttal a bivalyvadász arcán és a wacók iránt érzett keserősége végkép eltűnt szívéből.

Első gondolata az volt, hogy azonnal elindul, szándékát azonban az hiúsította meg, hogy a panek a wacótábor irányában száguldottak el, hová már

bizonyosan megérkeztek és a gondtalanokat megtámadták.

Miután Antoniónak lelkére kötötte, hogy támadás esetén végső lehelletéig védje meg a tábornok, puskát és íjat ragadott, lovára ült, aztán elment. Gondosan megvizsgált minden facsoportot, mielőtt odaközeledett, tekintete végigsiklott a dombok csúcsain, hogy végzetes nyíl nem irányul feléje ; az óvatosság nem volt felesleges, a panek egész közelben lehettek.

Tisztára felismerte a panek múlt éji nyomait és az ösvérekéit is a gyepen, úgy a mocassinok nyomai is, egy patak partján, azok nagy számáról győzte őt meg, kik az éjjeli látogatást tették nála. Szép nyája sok lovat szállíthatott, daczára ennek a gyalogosok ösvénye oly széles volt, hogy abból jelentékeny csapatra lehetett következtetni. Carlos annál óvatosabban haladt tovább ; már túl volt az út felén, a wacók faluja felé és a nyom még mindig arra vezetett. Lehetetlen, hogy oly óvatos harcosok, mint a panek, már rég fel ne ismerték volna, hogy mily nagy zsákmányra tehetnek szert, ha a wacók sátrait hirtelen megtámadják.

A cibolerót merengésében egyszerre megzavarták, valami hang érte fülét, megrántotta a gyeplőket, neszelt, hangos zaj hatolt a levegőn keresztül ; felriadt, — wacók és panek harcban állnak egymással szemben.

»Előre !« kiáltott a merész lovas, mialatt megsarkantyuzta lovát. A zaj a domb mögül jött, oda vágatott fel tehát, hogy a völgyet és a wacók táborát áttekinthesse.

Előtte dühöngött a harc.

Közel hatszáz barna lovas száguldott végig a

sikon, előre nyújtott lándzsával törtek némelyek az ellenségre, nyilak surrantak a levegőben; mások a haláltokozó tomahawk ellen védekeztek, szemeik forogtak, vad volt az ordításuk.

A támadók vad kiabálása, az emberi tömegnek rohama és hullámozása, a diadalujjongás, az uratlanul száguldó lovak, az itt-ott heverő vadak, — mindez a rémes jelenet borzasztó jelentőségét bizonyította.

Carlos igen könnyen felismerhette a paneket teljes harci öltözetükön és tolldiszes skalpjaikon. A cibolero első szándéka az volt, hogy vágatva rohan le a dombról és a wacók mellett fog harcolni. A megszorult barátoknak és a gyűlölt ellenfeleknek látása, kik kevéssel ezelőtt őt is koldussá tették, felfortyantotta a vérét. Sokan az ép elrabolt öszvéren ültek; Carlos elhatározta, hogy néhányat vissza szerez belőlük. Már azon volt, hogy megsarkantyuzza lovát és elvegyül a harczba, midőn a csata oly fordulatot vett, mely őt megállásra birta. A panék hátráltak. Carlos látta, hogy három paneharczos ép arra felé siet, a honnan neki szabad kilátása nyílt. A csapat legnagyobb része még harczolt; ez a három azonban, a többiektől elvágva, a dombnak rohant.

A cibolero a gondolat gyorsaságával megfordította lovát, egy bokor mögé vezette és úgy várta a menekülőket közeledését. E pillanatban szorosan mögötte hangzik fel a wacók harczkiáltása és Carlos annak a törzsnek két harczosát látja repülve száguldani. Az üldözöttek visszaneztek és mert csak két ellenfelet láttak, megfordultak és védelemre készültek.

Az első összeütközésnél az üldözők egyike el-

esett és a másik, a kiben Carlos a törzsfőnökét ismerte fel, most három támadóval állt szemben.

Egyszerre megrezdül a levegő a cibolero pus-kájának lövésétől, a panek egyike lefordul a nyé-regből, a másik kettő nem tudva, hogy honnan eredt a lövés, tovább támadja a főnököt, ki egész közelükbe vágatott és tomahawkjával egész erejéből sujtott le az egyiknek fejére. De midőn lovát nem tudta eléggé gyorsan megfordítani, hogy a még megmaradt paneval mérje össze erejét, ez reá vetette magát és mielőtt a wacó a dőfést ellensúlyozhatta volna, a gyilkos lándzsa már testébe furódott. A főnök a haldokló ordításával rogyott le a földre.

A cibolero nyila surrant a levegőben; a barátot már meg nem menthette, de halálát megboszulhatta. A pane szívét ugyanabban a pillanatban furta keresztül, a mikor annak keze a halálos dőfést ejtette; a megsebzett harcos, áldozatával egyidejűleg esett el.

Carlos néma borzongással nézte végig a színtért, de további ittmaradása hasztalan lett volna. Máris a völgy felé repül, a hol új harcz kezdődött; de alig ért oda, megváltozott a jelenet. A panek nagyon is sokat vesztek el legjobb harcosaikból, rémület fogta el őket; ők is szökésre fordultak.

Carlos a győző üldözők közt követte őket, időnkint egy-egy lövést menesztve a vakmerő rablók után.

A tudatba, hogy hasznára volt a wacóknak, nemsokára az aggodás vegyült, hogy a legyőzöttek menekülő csapatának valamelyike az ő táborát kereshetné fel. Elvált tehát az üldözőktől és nemsokára

a sátrak árnyékában állt meg. Antonio nyomban eleibe jött; aztán büszkén mutatta, hogy mikép készült el a védekezésre.

Néhány indiánus elhaladt ugyan arra felé, de kétségkívül annyira féltek, hogy az új támadás vágya fel sem támadt bennük.

Ez a hír megnyugtatta a cibolerot és most ismét a harcz színhelyére vágyott.

A domb tetején azonban mérsékelte csődőre futását, — azon a helyen, hol a törzsfőnököt halálos döfés érte, siránczó wacók álltak a holttest körül; halotti énekeik vadul zúgtak és borzalmasan visszhangzottak a levegőben.

A cibolero leszállt és a csoport felé indult. Néhányan meglepetve nézték; mások, kik tudták, hogy mily része volt a harczban és az üldözésben, hozzá léptek és kezét szorongatták.

Egy vén harczos pedig karon fogta, pár lépéssel odább vezette és szótlanul mutatott a halottnak sápadt arczára. Sem ő, sem más harczos nem tudta, hogy Carlos mily szerepet játszott ez ügyben.

Végre egybegyűltek az összes harczosok és nagy kört képeztek a holttest körül. Most egy főnök lépett a kör közepére és parancsoló kézmozdulattal hallgatást intett.

Siri csend uralkodott és a harczos így kezdett beszélni:

— Főnökünk nem esett el megbosszulatlanul. Gyilkosa, halálos nyiltól átfurva, ott fekszik lábainál. Közületek ki tette ezt?

A beszélő itt elhallgatott egy pillanatra, mintha választ várna. Senki sem felelt.

Testvéreink, kezdé újból a szónok, szerénység

disziti a harczost és a hallgatás becsületére válik. Indítványozom, hogy az legyen vezérünk, ki ezt végbe vitte.

— Ünnepelesen hozzájárulunk, kiáltották a kört képező összes harczosok.

— Jól van, szólt az öreg. Ezzel előre lépett, lehajolt a halott fölé, a löveget kihuzta a sebből és magasra tartotta. A körülállók csak egyetlen pillantást vetettek reá és a meglepetés kiáltása hangzott el ajkaikról. A nyíl hegye vasból volt! Wacó még soha ily fegyverrel nem rendelkezett. Bámulattal eltelve nézték őt és most az utolsó kételynek is el kellett tűnnie; a harczosok egyike puska golyót talált a harmadik pane testében és most már mindenki tudta, hogy ezt a lövést csak a fehér arczu tehette.

Midőn hálájuknak akartak kifejezést adni, Carlos jött eléjük, megkérte őket, hogy hallgassák meg, aztán tolmácsa segélyével szerényen elbeszélte, hogy mikép esett el a főnök és hogy mily része volt neki magának a harczban.

Tetszés moraj zugott fel a harczosok köréből, az ifju wacók közül többen Carloshoz siettek, megragadták kezeit és azt sem tudták, mikép hálálkodjanak neki.

A mint a zaj lecsendesedett, az idősbek köréből lépett ki egy szónok; mély csönd lett, a midőn a következő beszédet intézte Carloshoz:

— Fehér harczos, fogadásunk szent előttünk. A tisztelet, melybe részesitünk a legnagyobb, melyet valakinek nyujthatunk. Még soha másra nem szállt az át, mint a wacó-törzsnek egy harczosára. Habozás nélkül bizzuk reád sorsunkat, büszkék leszünk

a »fehér főnökre.« Vezess bennünket, a hova akarsz, mi követünk.

Carlos oly annyira meg volt lepetve, hogy jó ideig felelni sem tudott.

— Nemes harcosok, mondá aztán, szivem mélyében érzem a nagy megtiszteltetést, melyben részesültem. Nekem anyám és testvérem van Ildefonsóban. A szeretet köteléke hazatérésre int. Semmi egyéb nem birhatna rá arra, hogy nemes ajánlatotokat visszautasítsam.

— Elég, mondá a szónok. Ha már nem lehetsz főnökünk, biztosíts bennünket arról, hogy a távolban is harátunk maradsz. Engedd meg, hogy hálaunkat legalább csekély mérvben kifejezzük. Te sokat vesztettél a rabló panek által, de most biztonságba van nálunk vagyoned és vissza fogod kapni. Ha azonban igen nagy örömet akarsz nekünk szerezni, ne utasítsd vissza kérésünket, maradj még néhány napig itt és élvezd egyszerű vendégszeretetünket.

Körülbelül egy héttel ezután, mint egy ötven darab, bivalybőrökkel és szárított hussal megrakott öszvér mászott Llano Estacadó keleti vége felé, honnan aztán észak-nyugati irányban indultak neki a pusztá sivatagnak.

Ökrök által vontatott és barna peonnek által vezetett három karreta követte az öszvérek csapatát.

Pompás pej lovon, merész lovas nyargalt a menet élén, ki időnkint megfordult és önelégülten nézegette vagyontát. A lovas Carlos volt.

A cibolero oldalzsebében pedig egy zacskó

aranypor volt, melyet hálás barátai azzal az ígérettel nyújtották át neki, hogy újból megtöltik, ha ismét vendégül üdvözölhetik körükben.

ÖTÖDIK FEJEZET.

A Szt.-János ünnepélyt követő második napon válogatott kis társaság dusan megrakott asztalnál igyekezett a gondokat elűzni.

A mulatozók legtöbbje alig távozott el a kormányházból, midőn a parancsnok arra kérte Roblado barátját, hogy egy pohár bor mellett maradjon még vele és legyen jelen egy elkészett vendéggel folytatandó beszélgetésnél.

A kapitány fürkésző szemeket vetett rá, leült és így szólt: „Mindjárt éjfél lesz; ilyenkor a kísértetek szoktak járni; nem akarom hinni, hogy valami hazajáró lélekkel akar megismertetni.”

A megszólított mosolyogva simogatta szakállát, fontos tervének bemutatása előtt egy pohár bort hörpintett le és így felelt: „Vendégem hus- és vérből való. Jer közelebb. Boszut kell állnom a gyűlölt ciboleron, ki az egész telep gunyjának tett ki, — boszut kell állnom Juanon, ki arany doubloonjaimtól oly ádáz módon megfosztott. De csitt — kopogtatnak.”

E pillanatban megnyílt az ajtó és Gomez dragonyos lépett be. Nyugtalanul és zavartan nézte az ezredest, de ez nyomban felszólította jelentésének előterjesztésére.

A feszülten figyelő parancsnok megtudta most, hogy az utolsó kunyhó lent a völgyben, ép kétmérföldre az elnökségtől, a bivaly vadász otthonát képezi. A draganyos pontosan tudta, hogy a kis családnak csak kevés állat és szekér képezi tulajdonát, hogy három tagno áll a cibolero szolgálatában, ki a Llano Estocadoba készül vonulni, hogy vadászattal bivalybőröket szerezzen.

— Mit gondolsz, kapitány, hátha mi arra használnánk fel ezt az utazást, hogy kissé megbüntessük azt a szemtelent? Képzeld rémületét, ha visszatérve hosszas távollét után, nem találja ott nővérét! És Don Juan, a leány kedvese, mit nem áldozna, hogy menyasszonyát újból visszaszerezze.

— Ugyan, ezredes, ön a leányt szándékozik elrabolni? kérdé a kapitány, ki a meglepetéstől szinte megmerevedett.

— Igen, mindkettőn bosszút akarok állni. Azért akartalak kérni, hogy a végrehajtásnál segítségemre légy.

— Pompás, Vizcarra! A szent szüzre mondom nagyszerű.

— Jól van. Tudom, hogy okosabb emberhez nem is fordulhatnék.

— A leányt huszonnégy óra alatt biztos helyre viheted és a legravaszabb róka sem fog nyomába akadhatni.

— Ne izgass. Mondd el tervedet.

Robladó kiürítette poharát, közelebb huzódott a kormányzóhoz és halkán mondta el neki, a mit kieszelt. Hallgatója meg lehetett elégedve, mert a terv befejeztével hangos bravokiáltásba tört ki és úgy felugrott, mintha a legkedvesebb híreket hallotta volna. Izga-

tottan járt fel és alá a szobában, hangos nevetésbe tört ki és így kiáltott :

— Carambo ! A terv mesteri, nyomban nyélbe ütjük ez a mulatságos komédiát. — Huszonnégy órával ezután hire kelt, hogy az indiánusok betörték a városba és a hir eljutott minden házhoz.

Támadásra kellett készülni. Az első hirt mihamar az követte, hogy az indiánusok, nem messze a várostól megtámadtak néhány pásztort, megölték kutyáikat és elhajtották juhaikat.

Némelyek azt állították, hogy arcfestésük után intáknak ismerték fel őket és ama törzs egy csapatak tartották, mely a Peco keletén a vadászattal egyuttal a szép völgy gazdag lakóinak kifosztását is egybekötötte. Mi valószínűbb tehát annál, hogy hazájukba való visszatértük előtt még Ildefonsóig is eljutottak.

A nyugtalan napot, kinos éj követte, mert a vadak magán a telepen is rablást merészelték. Néhány baromtenyésztőnek legszebb marháit hajtották el és bár a lopás szemük láttára történt a halálra rémültek nem ellenkeztek, bezárkóztak lakásaikba és örültek, hogy nekik maguknak bajuk nem esett.

Azok, kik a szétszórta fekvő rancherókban éltek, éjnek idején elhagyták veszélyeztetett otthonukat, hogy a városban, vagy a nagyobb haciendákban keressenek menedéket. Az utóbbiakat bezárták a mint besötétedett és őrszemek váltották fel egymást reggelig.

A hir rendkívül nyugtalanítólag hatott és jogosan félt mindenki a legrosszabbtól. Köztudomásu volt az, hogy a vadak előbbeni betöréseinél rend-

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

kivüli kegyetlenségek történtek, férfiakat gyilkoltak le, nőket és gyermekeket pedig rabságba czipeltek el. Még most is sokan epednek ott.

A parancsnok új életre látszott ébredni: fegyvereseinek élén vigyázva barangolta be a szomszédos pusztákat, a hegység határáig, — nagy bátorságot és körültekintést tanusított a biztonsági rendszabályok alkalmazásában, úgy hogy Ildefonso lakói kormányzójukban megmentőjüket kezdték látni.

Több napon át tartott az izgatottság, a nélkül, hogy nagyobb erőszakoskodás történt volna, A ciboleró anyja és nővére ez egész idő alatt minden védelem nélkül éltek magános ranchojukban.

Az anya és leánya visszautasították Don Juan ajánlatát, ki az aráért való gondosságában gyakran odalovagolt a kunyhó elé és arra kérte Rositát és anyját, hogy az ő jól megvédett házába jöjjenek.

Már a harmadik éj volt ez, a mióta az indiánusok legelőször megjelentek. Mindkét nő félre tette a rokkát és szövőpamutot és ép le akartak feküdni, midőn Cibolot felugrani és az ajtó felé rohanni látták. A hú kutya volt a legjobb őrük, szinte úgy látszott, mintha érzékei még élesebbekké váltak volna, a mióta a cibolero, a nők férfi védője, a távolban jár.

Állandóan kísérője volt Rositának és szerette urnőjét, ki viszont őt is a leggondosabb ápolásban részesítette. Most nyugodt volt; morgása csakhamar hangos ugatássá változott; az állat oly rendkívül izgatott volt, és észre lehetett rajta venni, mily ösztönszerűen érzi, hogy az éjjeli látogatás mi jót sem jelenthet.

Az ajtó gondosan be volt reteszelve, de az

öreg asszony, tulságos bizalmában, visszatolta a závárt és meg sem kérdezve, hogy ki van kint, kinyitotta az ajtót; de ugyane pillanatban indiánusok üvöltését hallotta és egy buzogány ütése az ajtó küszöbére terítette őt le.

A kutyának a csendháborítók ellen intézett dühös támadásai daczára többen a vadak közül, az állatot elűzve, berontottak a házba, iszonyuan üvöltöttek és fegyvereiket forgatták; öt percznél is kevesebb idő alatt a leányt, minden ellenkezése daczára, kivonszolták a sátorból és egy öszvérnek a hátára kötötték.

Azt a kevés ingóságot, a mit az indiánusok értékesnek tartottak, elcipelték, — tüzet dobtak a ranchoba és aztán száguldva siettek el.

Rosita látta, hogy fellobogó lángok világítják meg az éjet, — látta, hogy a küszöbön van elterülve anyja, kinek élettelen teste felett őt elcipelték és a kinek biztos halálát fogja majd a bedülő tető okozni. Megkísérlette ugyan a feltápászkodást, de kötelékei nagyon is erősek voltak és karjai erőtlenül hanyatlottak le.

E támadással majdnem egyidejűleg az indiánusok Juan háza előtt is megjelentek, iszonyu üvöltésükkal megrémítették a lakókat, kik elrejtőztek és nyilakat lődöztek az ajtókba.

Juan komolyan aggódott a rancheroban levő barátainak sorsán és alig hogy a vadak eltávoztak, az éj leple alatt oda osont.

Megfagyott benne a vér, midőn oldalt fordulva, meglátta a csapkodó lángokat. Önmagával nem is gondolva, a vadak közelléte daczára a sátorba rohant, hogy megmentse Rositát. Néhány percznyi gyors futással a pusztító elem fészkéhez ért, egy

merész ugrással már átrepült volna az égő gerendázaton, de egyszerre csak megállt, mintha villám csapott volna belé; Rositájának anyja ott feküdt előtte eltorzult arcvonásokkal, halotthoz hasonlóan.

Juan erős karjaival felemelte a mozdulatlant és kivitte a pusztulás köréből, aztán egyik helyről a másikra futott és kétségbeesetten kiáltozta Rosita nevét. Aggodó kiáltozásaira csak a lángok recsegése, a gerendázat összeomlása és az éjjeli szél zugása felelt.

Majdnem öntudatlanul tért aztán vissza a földön fekvő testhez és letérdelt, hogy megnézze. Az élet még nem tűnt el belőle, talán sikerül is megtartania. Vizzel nedvesítette az öreg asszony ajkait, megemelte fejét, hogy megkönnyítse lélegzetvételét és az öröm sugara villant fel sápadt arcában, midőn az felnyitotta szemeit és ajkai is megmozdultak. Az ütés elbódította őt, de nem érte halálosan. Felemelte a tehetetlent és karjain vitte saját házába.

Másnap reggel az egész telepen elterjedt a kegyetlenkedések híre és nagyban növelte a lakosok rémületét. És a parancsnok újabb jeleit adta bátorságának; nagy csapattal száguldott a városon keresztül, hangos parancsaival mutatta buzgalmát és aztán arra az utra tért, a hol az indiánusok — minden valószínűség szerint — elczipelték zsákmányukat.

Még messze volt az est, midőn a katonák a kémszemléről a szokott jelentéssel tértek vissza: «A vadakat nem birtuk utolérni.» Azt jelentették továbbá, hogy egész a Pecosig hatoltak előre, melynek tulsó partján csalhatatlan jeleit látták az intáknak a Llano Estacadoba hatolásáról és így a további üldözéstől, mint czéltalantól, elálltak. Ez a

hir némileg megvigasztalta a megrémült kedélyeket, mert sejtették, hogy a rablók nem egyhamar fognak ismét ide visszatérni.

Egy órával a honvédők megérkezése után, ugyanazon az uton, egy másik, poros és fáradt csapatot lehetett volna látni, mely szintén a telep felé igyekezett. A hosszú ut fáradalmai, a lovakat és lovasokat borító por daczár, Carlost már a mozdulatain is fel lehetett ismerni.

Minden fáradalom feledve ; szíve hangosan ver, midőn elképzei a pillanatot, amikor anyja és nővére, örömteli meglepetéssel sietnek szívélyes üdvözlétére.

— Mégis csak különös, mondá, mialatt körül nézett, az egész uton, sem fel, sem lefelé egyetlen élő lelket sem lehet látni, Antonió ! Te bizonyára tudod az összes ünnepnapokat — ünnep van ma ?

— Nincs, uram, felelt egy bágyadt hang.

— Hát hol vannak az emberek ?

— Nem tudom, felelt az ariero, különös !

— Csak nem gondolod, hogy indiánusok tették volna félelmissé a vidéket ?

— Nem, uram ; nézd, a lanzeroknak nyoma itt még egészen friss ; nincs egy órája, hogy itt voltak ; mit gondolsz, indiánusok is mertek volna akkor mutatkozni.

A beszélő tekintetében és hangjában oly sok guny rejlett, hogy Carlos nyomban kiértette szándékát.

— Értelek. Derék kormányzónknak jól felfegyverzett katonái inkább elfutnának a festett arczu indiánusok elől, mintsem babérokért küzdenének ellenük. Igazán jó mulatság volna ennek a két ellenfélnek összeütközését látni.

Carlos hangos kaczajra fakadt és a mulatt vele kaczagott. Tovább nyargaltak és még mindig nem találkoztak utassal; a tréfás hangulat megszűnt és Carlost kellemetlen érzés fogta el az ott-hon pusztaságának gondolatánál, ha kedvesei nem sietnének eléje.

Az ut végtelennek látszott; most azonban az ösvénynek egy hirtelen kanyarodásánál befordultak, örökzöld tölgyek sűrűje mellett haladtak el, még néhány lépés . . . és a cibolero házának már fel kell tűnnie. De ez hirtelen félrerántja a lovát, fel-egyeneseedik a nyeregben és mereven, szóttanul nézett a rancho felé.

Az épületet magát az azt környező kaktuszvirág miatt nem láthatta, a zöld környezet nyílásain keresztül azonban egy sötét vonal tűnt fel, mely természetellenes, kietlen volt és felette oly különös gőzréteg csüngött.

— Nagy ég! Mi történt itt? kiáltott fuldokolva. Ugyanabban a pillanatban megsarkantyuzta lovát; nyilként repült tova a pej; a célhoz ért, a lovas kiugrott a nyeregből, keresztülrohan a gátló kaktusz sövényen és előtte volt a pusztulás képe.

Nemsokára megérkezett a csapat is, melyet Antonio unszolt. Ő maga azonnal belépett a sátorba és a forró, füsttől fekete falak közt urát a földön látta heverni, fejét mellére lehorgasztva és mindkét kezével hajfürteit tépdese.

Antonio közeledésére felpillantott, de csak egy percze. „Ó, könyörületes Isten! Anyám, testvérem!” És mialatt e szökat álmoozva ismételte, feje visszahanyatlott mellére, mely roppantul sajgott. Halálos kinokat szenvedett el, mert valami titkos sejtelem felfedte előtte az egész borzasztó valót.

HATODIK FEJEZET.

Oly megható volt e keserű fájdalom képe, hogy a hű szolga nem fojthatta el megindulását; majd eszébe jutott, hogy itt a baráti szív nyújthatja a legjobb vigaszt és nesztelenül eltűnt. Carlos észre sem vette távozását, mignem egyszerre egy kéz nehezedett vállára.

Felriadt, feltekintett és ime . . . hűséges szempár nézett le reá részvétellel, szerető kéz támaszkodott bizalommal a vállára; Juan, az ő legjobb barátja, állt mellette.

Arczán azonban a legmélyebb bánat látszott és a cibolero ajkairól szinte gépiesen hangzottak el a szók: »Anyám, testvérem?»

— Anyád az én házamban van, felelt don Juan.

— És Rosita?

— Isten mentsen, talán meghalt.

— Beszélj hát . . . elrabolták?

— Sajnos, igen!

— Kik?

— Indiánusok! Inták!

— Biztos vagy benne, hogy indiánusok voltak? kérde Carlos.

— Egész biztos. Magam láttam őket. Anyád most már veszélyen kívül van, de borzasztón szenvedett; házámba vittem őt.

— Juan, mondd gyorsan, nem lehetett segíteni?

— Nem.

— Azt mondod, hogy inták voltak ; valóban ők nővérem elrablói ?

— Több juhász arczuk festéséről ismerte fel őket.

— Don Juan, szólt Carlos szilárd hangon, intézkedjünk azonnal. Mondj el mindent, a mit ez indiánusokról tudni lehet.

Megkönnyebbülés volt a mélyen megtörtre, hogy túlradó szívét kiönthette. Az elmúlt napok összes eseményei elvonultak lelki szemei előtt és nem feledkezett meg a legkisebb részletről sem. Megemlítette a csapatok fáradhatatlan tevékenységét is, a mint akkor reggel a rablók nyomába indultak és elmondta, hogy ő is mily szívesen kísérte volna őket embereivel ; ajánlatát azonban a parancsnok feltétlenül visszautasította.

— Visszautasította ? kérdé Carlos meglepetve.

— Igen, úgy vélekedett, hogy mi csak az ő csapatait zavarnánk. Ezt nem akartam érvül elfogadni, ép ellenkezőleg, kezeskedni akartam érte, hogy embereim minden parancsot teljesíteni fognak, de minden hiábavaló volt. A katonák egy órával ezelőtt visszajöttek és jelentették, hogy a nyomokat a Pecosig követték. A folyam tulsó partján a nyomok egyenesen a Llano Estacadóba nyulnak be, de az ezredes az üldözést céltalannak tartotta.

— Őszintén megvallva, szólt Juan erőltetett nevetéssel tovább, én azt hiszem, hogy városunk jó emberei annyira örülnek a vadak gyors távozásának, hogy a rablók kézrekerítésével nem is gondolnak. Azért hát magam igyekeztem egy kis csapatot toborzani ; most, hogy te is itt vagy, még jóra fordulhat minden.

— Imádkozzál, szólt Carlos, tekintetét égre

emelve, hogy ne legyen még késő a nyom üldözésére. Nem úgy mondtad, hogy elmúlt éjfélkor történt? Így hát még nincs minden elveszve. Azóta nem esett, erősebb szél sem volt, a nyom friss lesz még, mint a harmat és . . . he! Hol van Cibolo?

— A kutya az én házamban van. Ma reggel eltűnt; azt hittük tehát, hogy elcipelték; dél felé azonban embereim a ranchónál találták, sárosan, mély sebből vérezve, melyet lándzsával ejtettek rajta. Azt hiszem, hogy az indiánusok elvitték magukkal, de közben megszökött előlük.

Carlos arcán meglátszott a hallottak miatt támadt meglepetés. »Mégis csak különös! — elhagyta volna szeretett urnőjét! Hát kihez sietett vissza? O szegény Rosita, még leghivebb kísérőd is elfordult tőled.«

— Az éj leszállt, szólt enyhébb hangan Juanhoz. Menjünk, barátom. Ma már késő volna ily nehéz feladathoz fogni. Vezess hát el anyámhoz.

Fájdalomtól eltelve, hosszú ideig ült a beteg ágya mellett és megfigyelte a láz jeleit, valamint a nyugtalan álmot. A kietlen csendet nem zavarta egyéb, mint az öreg asszonynak időnkinti nyögése, végre azonban Carlos csöndesen fölállt, hogy Juanal megtegyen minden intézkedést. Gondosan megvizsgáltak mindent, fegyvereket, nyergeket, lovakat, majd a kísérők felszerelése vette igénybe a jó barátok gondosságát és végül a teherhordó öszvéreket rakták meg jól élelmiszerekkel, mert Carlos nem akart addig visszatérni, a míg esküjének eleget nem tett. Szentül feltette magában, hogy legyőz minden akadályt és hogy a rablók nyomait rejtekhelyükig fogja üldözni.

Apachok és comanchok nem lehettek. Ő mindkét törzsnek csapataival hazajövet találkozott; régi szokásukhoz hiven jöttek eleibe és egy szóval sem említettek semmiféle ellenségeskedést. Aztán oly kis csapat, mint a milyen a rablók voltak, sohasem vállalkozott volna oly messze utra, hogy végül oly csekély zsákmánnyal térjen vissza.

A hányszor kellemes remény támadt föl benne, mindig borult rá egy kis árny is, a mint a Jicarillák jutottak eszébe. Azok aljas gondolkodású vadak voltak és neki egyuttal halálos ellenségei. A mint megcsiphetnék, nyomban leskalpolnák. Ha nővére az ő fogságukba került, úgy szegénynek kegyetlen a sorsa és a cibolero már az erre való pusztá gondolatnál is megborzadt.

A hajnal közeledett. A peunék már fel voltak szerelve. A lovak és öszvérek készen álltak és Juan értesítette barátját, hogy érkezett a pillanat, a mikor reá bizza a vezér szerepét. Carlos anyjának ágyához lépett és elbucsuzott tőle; a beteg intett fiának, hogy jöjjön hozzá közelebb, hogy megérthesse bágyadt hangját.

— Fiam, monda, midőn Carlos lehajolt föléje, megáldalak, mert másik gyermekemet akarod visszahozni, de tudod-e, hogy miféle indiánusokat készülsz üldözni?

— Nem tudom anyám, de félek, hogy leggonoszabb ellenségeink, a Jicarillák.

— A Jicarilláknak szakálluk is van? Hallod-e, azt kérdem, hogy szakálluk is van-e és hordanak-e ékszereket?

— Nem anyám, de miért kérdezesz ilyeneket? Ilisz jól tudod, hogy azok nem olyanok. Szegény

anyám, mondá bánatosan Juannak, a rettentő csapás elvette az eszét.

— Ugy hát kövesd a nyomot, szólt a beteg alig hallhatóan tovább, nem is ügyelve Carlos halk megjegyzésére ; kövesd a nyomot, talán elvezet téged . . egész közel hozta le magához fiát és egy nevet sugott a fülébe.

— Mi az anyám ? kérdé meglepetve, mintha valami különös hír rázta volna meg.

— Ez csak gyanu, de ha közlöm veled, van rá okom. Ne késsél tovább, kövesd a nyomot.

Még egy meleg kézszorítás, még egy utolsó bucsucsók és a beteg ismét egyedül maradt.

A következő perczben a lovascsapat már átment a nagy kapun és a völgyből kivezető országutra tért. Homály derengett még a táj felett, de Carlos jól ismerte az utat és a napnak is mihamar virradnia kell.

Könnyü dolog lett volna a nyomot vágtatva követni ; de a cibolero nem csak a széles utra figyelt, hanem a két oldalt elhuzódó marhanyomokra is ; ez a kettős szemle kényszerítette arra, hogy lassan haladjon. Juan barmait kétségkívül itt hajtották tova az indiánusok. A nyomok, a cibolero nézete szerint, két naposak lehettek.

Az üldözők már a síkságra értek, melyen keresztül a Pecos is folyik és másfél mértföldre sem voltak a partjától, midőn a Cibolo kutya, mely egész időn át a kis csapat előtt ügetett, hirtelen balra fordult és abban az irányban megállás nélkül futott tovább. Carlos azonnal újabb nyomot ismert fel, mely a katonák nyomától északi irányban nyulott el.

Carlos és Juan egyaránt különösnek találták azt a körülményt, hogy Cibolo erre az új utra tért, bár azt csak néhány ló patkója jelezte. A kutya ez uton már járt volna egyszer? Carlos leszállt, hogy megvizsgálja a nyomokat. »Négy ló és egy öszvér. Kettő a lovak közül csak előlábán volt megpatkolva, a többiek egyáltalában nem, mindegyiknek volt lovasa, az öszvért pedig vezették; nem volt teherhordó«, szólta aztán újból, megvizsgálván az utat.

Kísérői szóttalanul nézték vezetőjüket; nem bírták felfogni, mint ismert fel oly tényeket, melyek ő előttük nyomtalanul tűntek el.

— Az időpont megfelel, szólta Carlos Juanhoz fordulva tovább, ők tegnap reggel itt igen korán haladtak el. Biztos vagy benne, hogy nem volt még éjféli, midőn házadtól eltávoztak?

— Feltétlenül biztos, felelt a ranchero, éjféli még csak akkor volt, midőn anyáddal visszajöttem az elpusztult sátorból.

— Még egy kérdést Juan. Mit gondolsz, hány indiánusból állott a vad csapat?

— Háromnál többet nem lehetett egyszerre látni, miután az árnyék elborította őket; a kiabálás csak kevés torokból eredt, szólta a fiatal baromtenyésztő, az is csak azt bizonyítja, hogy ép az ő lovaiknak patkója nyoma maradt itt hátra. Nézd csak, az lesz az ő utjuk.

Carlos a kutyaóra mutatott, mely időközben visszatért hozzájuk, farkcsóválva állt és szinte azt az óhajást látszott kifejezni, hogy kövessék őt az általa megjelölt uton.

— Különös, szólta Juan, ez a tér nem lehet előtte idegen.

— Ez az én nézetem is, de a nyom meg lesz még egy óra múlva is, később is követhetjük. De nem, ez időpazarlás volna! Messzire a katonák nem haladhattak, mert visszakerültek, mielőtt még beesteledett, tudnunk kell, hová vezetett utjuk, mielőtt a főirányból letérek. Ülünk fel újra Juan és haladjunk gyorsan tovább, hogy bizonyosságot szerezzünk magunknak.

Valamennyien megsarkantyúzták lovaikat, mert igen kíváncsiak voltak, hogy mielőbb minél többet tudjanak meg. Husz perczig tartó vágtatás után a kis csapat a Pecos partján állt meg, ép azon a helyen, a hol a Vizcara által kiküldött csapatok pihentek és a honnan hazafelé indultak. Carlos vizsgálata igazolta, hogy a katonák a folyón nem mentek át, de igenis: sok barom és lovas hajcsár gázolt át, melyeknek nyomai az iszapos mederben tisztán meglátszottak.

Gyorsan intett a többi lovasoknak; mihamar a tulsó partra értek és meggyőződés hangján szólt a cibolero a feléje közeledő Juannak: »Marháid visszaszerzésére a legjobb kilátásaid vannak, miután a hajcsárok alig huszonnégy órával ezelőtt jártak itt. Az állatok tehát nem lehetnek messzire«. E szavakkal Carlos hasadozott sziklahegyekre mutatott, melyek a Llano Estacado csucsától a sikságba nyultak ki és a Pecos gázlójától körülbelül két mértföldre lehettek.

— Arrafelé menjünk? kérdé Juan.

— Nem mindjárt volt a válasz; a cibolero az összes vállalkozásoknál nagyon meggondolt mindent; de végre úgy látszott, hogy megtalálta a helyes utat, mert elszántan tekintett fel és vontatott hangon így szólt: »Igen, az lesz a legjobb és legalább meg-

győz bennünket. Borzasztó gyanum daczára talán még sincs igazam — a két gázló összefuthat még valahol.«

Ez utóbbi szókat már csak magában mondogatta és bár Juan is meghallotta, meg nem értette azokat ; a cibolerótól már is magyarázatot akart kérni, midőn ez hirtelen megsarkantyuzta lovát, kísérőjét haladéktalan indulásra buzditotta és gyors vágatással haladtak a marhák nyomaiban. Két mértföldnél hosszabbra nyuló, de alig egy órára terjedő lovaglás után a csapat egy tágas mélyedésbe ért, melynek kiálló része mély bevágást képezett a fensíkon.

Ki irhatná le a lovasok rémületét, midőn épp oly váratlan, mint borzalmas látványnak lettek tanuivá. A mélyedés feneke fekete keselyűkkel volt ellepve, melyeknek százai ültek a hasadozott sziklákon, vagy pedig a levegőben keringtek és a földön ugráltak.

Hullák borították a talajt és Juan azokban az elrablott állatok maradványait ismerte fel. »Mondtam, előre mondtam, barátom, szólt a lovasok vezetője, kinek hangjából kiérzett a mély megindultság, — de ilyen aljasságra nem voltam elkészülve. Mily terv ! Attól félt, hogy az állatok megtalálhatnák az utat haza és akkor aztán — oh, a gyalázatos gazficzkó ! Anyámnak igaza volt !«

— Ki az, Carlos ?

— Ne kérdezz, Juan, úgy is elmondok mindent ; nemsokára, de nem most, ég a fejem ; ily gázság ! . . de még sem elég ravasz. Jertek bajtársak ! Utánam. Tudom én, hogy hová vezet a nyom.

Hevesen sarkantyuzta meg lovát és repülve haladt a csapat a nyomon visszafelé. A kutya nyug-

talánul ugrándozott elől és ép oly sietősnek látszott a dolga, mint az urának.

Alig haladtak a nyomon egy negyedóraig, Cibolo egyszerre jobbra fordult és mintha már ismerné a vándorlás célját, a város felé indult.

A lovasok eddigelé nem adtak kifejezést a cibolero eljárása felett érzett meglepetésüknek, de midőn a kutya által jelzett utat felismerték, nagyon elcsodálkoztak. Egyedül Carlos hallgatott, ő várta ezt. Arczán nem látszott a meglepetés.

A nyom mindinkább a város felé huzódott. Nem vezetett vissza a völgybe, hanem a talaj egy emelkedésén át a fensik felé nyult és aztán szinte párhuzamosan haladt a szirtekkel.

— Uram, mondá Antonio, mialatt Carloshoz lovagolt, nézd csak, ezek nem indiánus lovak nyomai, a benyomott patkók elárulják ezt. Fogadni mernék, hogy előttünk tisztí lovak jártak ez uton.

A lovasok mind tovább hatoltak előre, majd vágatva majd ismét lassan, miután állataik már fáradtak voltak; de célhoz nem értek még.

Végre oly ponthoz jutottak, a honnan zig-zugos ösvény vezetett le a völgybe. A mint felértek, Carlos megállította hű csapatát és egyedül Juannal lovagolt a messzire kinyuló sziklák széléig. Innen mindketten áttekinthették a völgyet és a várost.

— Látod azt az épületet ott? kérdé a cibolero és egy magános házra mutatott, mely köztük és a város közt állt.

— A presidio? A kormányház?

— Rosita ott van!

Az épület tulsó oldalán karabélyos katonák jártak, de a bástyák szélén tul csak az őrszemek

feje és vállai látszottak ki. Egy előkelő külsejű ur is volt ott, Vizcarra kormányzó.

Az a rész, a hol ő sétált, a tisztí laktanya teteje volt és a többi épülettől fal által volt elválasztva. Aztán meg oly hely is volt ez, melyet közkatonának nem lehetett megszenteltelenítenie.

— Mi az! kiáltott Vizcarra hirtelen, mintha elszédült volna, midőn eddigelé a földre szegzett szemét egyszerre a sziklák felé emelte. Nem álom ez... a mitől rettegett, az valósággá lett? ... Ismét ott állt előtte a kísértet, mely éjjeli álmát halálos kinokká változtatta.

Tekintete szinte oda ragadt a szirthez; ott állt a borzasztó lovas, alakja tisztán meglátszott rajta.

— Istenemre, ő az! tört ki belőle ... lovának alakja, ő maga ... épp úgy, mint álmaimban. A tiszt egy pillanatra elfordította tekintetét és arcát tenyerébe rejtette. Csak egy pillanatra, aztán valami bűvös erő ismét odavonszolta. A szirtek egyenletes alakulását nem zavarta sem ló, sem ember, semmiféle tárgy.

— Alighanem ébren álmodtam, rebegett a még mindig reszkető gyáva.

— Rá sem akarok gondolni többé; csak szórakozásom volna.

Kívánsága azonnal beteljesült; Roblado kapitány »jó reggelt« kívánt felebbvalójának.

-- Isten hozta és maradjon velem vagy egy órácskát, kérte a kissé nekibátorodott ezredes. Borzasztó álom kinzott meg a mult éjjel.

— Álom? És önt az álom megijeszti? Tréfál, ugy-e bár?

Az ezredes komoly hangon így kezdett szólni: »Tegnap segítettél nekem és elhagytál, midőn

a vállalat sikerült, de nem tudod, hogy mi várt még reám. A katonák bekötötték a leánynak a szemeit, midőn a Pecoson visszajöttek ; ez a te okos tanácsod volt, hogy a leány ne is sejtse, hogy hová viszik őt és ki tartja fogva ; midőn azonban ide ért, valóságos örülthez hasonlított, Oda mentem hozzá indiánus öltözékemben ; legalább azt az aggodalmát akartam megszüntetni, hogy élete veszélyeztetve van ; de a leány egyetlen szavamra sem figyelt és olyan volt, mint az esztelen. Már ezerszer is megbántam az egész komédiát.

— De hát az álom ?

— Borban kerestem a feledést, de nem tudtam megtalálni. A döglött barmokat ott láttam a mélyedésben, hallottam a lángok ropogását, láttam, mint roskad össze a leány anyja, de mindez csak bevezetése volt az álomnak. Elaludtam, akkor aztán úgy tetszett nekem, mintha a Nina Perfidan egyedül állnék a ciboleroval. Sokkal gyengébb voltam, mintsem ellenállhattam volna neki ; de ő engem az örvény széléig vezetett el. Ott birkóztunk egymással, a míg ki nem merültem, aztán lerázott magáról és levetett a mélységbe. Mind mélyebbre estem, míg a borzasztó rémület fel nem ébresztett. Iszonyu álom volt !

— De mégis csak álom, szólt az elsápadt Roblado.

— Hallgasd csak tovább ; a históriának a vége még borzalmasabb. Alig egy negyedórával ezelőtt véletlenül a Nina szirt felé pillantottam ; képzeld csak rémületemet : legszélsőbb pontján egy lovas állt, a cibolero hú mása. Olyannyira meg voltam lepetve, hogy nem is akartam elhinni, szemeimet

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

egy másodpercze elfordítottam; midőn ismét oda néztem, a ló és a lovas eltűnt.

— Ne gondolj rá, szólta a bizalmas barát, ki maga is igen kelletlenül érezte magát. És a mi már most magát álmodat illeti, kedves parancsnok, hát ez csak a sok eseménynek természetes következménye. De most üzd el a szörnyü képet.

— Nem birom, Roblado. Bárcsak kunyhójában hagytam volna Rositát; bárcsak ott lenne ismét.

— Miféle beszéd ez, barátom! Hát oly kevés sel éri be a boszud? A ranchero ily olcsó módon szabaduljon és Carlos ne is bűnhődjék szemtelenségeért? Hisz akkor újra kezdődik gondom Catalina miatt, mert csak ha faluról-falura jár a cibolero nővérét keresni, csak akkor van szabad terem Don Ambrosiónál.

— Attól ne tarts, hogy ő a koldusnak adná egyetlen leányát és az én boszum is feledve legyen, csak a leánytól szabaduljak meg.

— Komoly szavad ez? kérde a kapitány. Nos akkor hát ugyanazon uton menjen haza, a melyen idchoztunk. Komoly szavad ez?

— Még soha életemben sem mondtam ennél komolyabbat,

— Nos hát, szólta Roblado és ravaszul nézte társát, gyönyörködve annak izgatottságában, újból indiánusokká kell átváltózkodnunk...

Hirtelen elhallgatott. Hangos nyögés tört ki a parancsnok kebléből. Szemei szinte kimeredtek üregeikből. A mellvéden átnézve, kinyújtott karral mutatott egy helyre.

Roblado, ki kissé hátrább, egy széken himbá-

lódzott, felugrott, a mint azt a kézmozdulatot észrevette.

Portól fedett lovas vágtatva jött fel az uton és elég közel volt már, hogy fellehetett ismerni.

Carlos volt, a cibolero !

HETEDIK FEJEZET.

— A szent szűzre esküszöm, ő az ! kiáltott Roblado a rémület és meglepetés kifejezésével.

E szavak lebbentek el a kapitány ajkairól, midőn Vizcarra a cibolerora mutatott.

— Tudtam, nyögött a parancsnok, ő volt a bércz lovagja.

— A szelek hozták ide ? kérdé Robladó, izgatottságán uralkodni igyekeztén.

— Nem maradhatok itt, nem találkozhatom vele ; Roblado, kérdezd meg te, hogy mit akar ; én ezalatt bemegyek.

— Már késő, az a ficzkó meglátott. Itt kell maradnod, szólt az alárendelt. Még növelné gyanuját, ha kitérnél előle, mert szentül hiszem, hogy csak segítségedet jön kérni az indiánusok üldözésére.

— Gondolod ? kérdé Vizcarra, ki e feltevésnél ujra bátrabb lett.

— A valódi tényállást aligha ismeri. A sáncz-védről beszélj vele, hadd adja elő kívánságát ; ha szemtelenkedni talál, majd az őrségen hűttetjük le a véré.

Ez az eszme tetszett Vizcarrának. Elhatározta, hogy ilykép intézkedik, mert a rettegett lovas már is a fal alj:

Nem közeledett heves vágatással; a kormányzó székhelyéig vezető utolsó száz lépés alatt a ló nyugodt ügetésbe tért át, a lovas pedig alázatos arcot öltött. Szerénység szólt modorából.

Midőn közel ért, levette kalapját és felnézett a tisztekre; aztán megfékezte lovát, ismételte köszöntését és némán várta a megszólítást.

— Mit kívánsz? kérdé Roblado.

— Bocsásson meg kegyelmességed, ha egy szegény ciblero támaszt mer kérni oly ügyben melyben ő maga nem képes boldogulni.

— Halljuk hát, felelt Vizcarra.

— Tegnapelőtt éjjel az indiánusok felgyújtották a telep legszélén levő ranchomat.

— Hallottam, volt a válasz. Magam indultam embereimmel a vadak üldözésére, a mint a dologról tudomást szereztem; de hasztalan volt minden igyekezetem.

— Arra akartam kérni engedné meg csapatainak, hogy még egyszer nyomába szegődjenek az indiánusoknak. Szívesen leszek a vezetőjük. Követni fogom a nyomot, bár hova vezetne is.

— Igazán, képes lennél erre? kérdé Vizcarra, sokat jelentő pillantást váltva társával.

— Igenis, kegyelmes ur, bár hová vezetne is.

— Az lehetetlen lesz, szólt közbe Roblado. A nyom most már két napos és különben is a Pecoson messze túl követtük.

— Cavalleros, fordult a makacs ciblero a tisztekhez, biztosítom önöket, hogy mégis meg fogom találni.

— Ostobaság, hebegett Roblado. Hova gon-

dolsz? A vad banda most már legalább is száz mért-földnyi távolban lehet.

— Bocsánat, kapitány, én azt hiszem tudom, hogy melyik törzshöz tartoznak.

— Melyik törzshöz? kérdé a két tisztt majdnem egyszerre. Nem Inták voltak?

— Nem, Jicarillák voltak, az én halálos ellenségeim.

— Ez lehet, felelt a parancsnok megkönnyeb-bülten.

— Ha kegyelmességed csak egy kis csapatot bizna reám, a rablókat rejtekhelyükön érhetné sor-suk utól.

— Valóban, szólt Robladó suttogva, most meg van nekünk az, a mit óhajtunk. A legjobb tromf jutott kezeimbe. Annak az együgyűnek bocsás egy kis csapatot rendelkezésére, azzal nagy szolgálatot teszsz neki és m a g a d n a k még nagyobbat.

— De feltéve bajtárs, hogy az a sasszemű ember csakugyan megtalálná a mi nyomunkat?

— Hiába való aggodás! Először is nem fog a hegyek felé indulni, aztán pedig én állok derék csapataink élén. Ha utja nem tetszik nekünk, végre is nem vagyunk kötelesek őt követni. A hegyek közt bizonyára ismer valami Jicarilla fészket, melyet el akarna pusztítani; olcsó áron jó nagy dicsőséghez jutunk, ha segítségére leszünk ebben.

— Én mindenbe beleegyezem, csak ne kelljen a ficzkóval együtt lennem és ha neked kellemetlen a kirándulás, küldd Gomezet.

— Jobbnak tartom, ha m a g a m vezetem a csapatot, de most már egy pillanatnyi vesztegetni aló időnk sincs. Örvendeztesd meg a cibolerotv a

jó hírrel, — mialatt én embereimet válogatom össze.

A könnyű vérű tiszttel ezzel lesietett és pár percz múlva felhangzott a kürt, nyergelésre adván meg a jelzést.

Mialatt a tisztek a bástyán beszélgettek, Carlos mozdulatlanul ült lován; a téren ügyelgő katonák figyelme hirtelen elfordult tőle, midőn a kürtszó az istállókba hívta a vitézeket. Öröm járta át lelkét mert az a hang az ő sikerének hirnöke volt. A következő pillanatban a parancsnok ujból megjelent a sánczon és megmondta neki, hogy kérelmét teljesíteni fogják.

— Fogadja kegyelmességed legmélyebb hálámat e sok kegyért és méltóztassék megmondani részem lesz-e a dicsőségben, hogy a csapatok vezetője legyek.

— Legjobb tisztem lesz a vezér; ő már is indulásra készül. Várd meg őt, volt Vizcarra válasza, melyben mindaz megvolt, a mit a cibolero tudni óhajtott.

Most már drága volt minden percz; a gondolat gyorsaságával kellett cselekednie, nehogy örökre elszalaszsa az alkalmat. Robladó elment és érczes hangon osztogatta parancsait; a kotonák már lovaikon ültek és így szabad volt már az ut.

A parancsnok alig kezdte meg újra sétáját, a cibolero gyorsan kiugrott a nyeregből és óvatosan puskája után nyult, aztán a kapu felé fordult.

Kételye támadt. Vajjon az őrszem, melyet lóhátról látott, midőn a falakat és bejárásokat vizsgálta, megengedi-e neki a belépést?

Megpróbálta a behatolást és sikerült. Az őrtálló katona, egy álmos pofájú ficzkó, végig hallgatta

Carlosnak beszélgetését az ő felebbvalójával és egy csöppet sem gyanakodott ellene, midőn ez a «Megállj, ki vagy» kiáltásra azt felelte, hogy a parancsnok kíván vele beszélni.

Szerencsésen a lépcsőre került és nesztelenül haladt felfelé. Bocskorjai oly kevés zajt okoztak, hogy a parancsnok, ki most már nyugodtnak érezte magát, még akkor sem gondolt a cibolero közelségére, midőn az már csak hat lábra volt tőle.

Tekintete a távolban tévelygett és nem látta a csillogó tört.

Carlos a hátába rőpithette volna a golyót és agyában egy pillanatra fel is villant e gondolat, hogy aztán a következőben ismét elvesse azt. Annak az embernek életével kell lakolnia, az bizonyos, de nem ily módon. Már a józan ész is jobb tervet ajánlott; a tör sokkal zajtalanabb eszköz. Ez okból puskája agyát lassan leeresztette a földre, csövét pedig a mellvédhez támasztotta.

A vasnak a kővel való érintkezése, halk csörrenést okozott; a parancsnok meghallotta, megfordult és rémülten pillantotta meg a betolakodót!

— Hogy mertél ide behatolni?

— Ne ily hangosan ezredes, valaki meghallhatná.

Ha már maga a hang rémülettel töltötte el a gyáva gazembert, most valósággal halálsápadt lett, midőn a cibolero meztelen tört csillogtatott meg a levegőben, mintha ezzel azt akarta volna mondani: Engedelmeskedjél, vagy nyomban halál fia léssz.

A bűnöst majd elhagyta eszmélete; tisztában volt vele, hogy mire czéloz e dolog. A csapatok kérése csak ürügye volt. A cibolero kifürkészte őt és most eljött, hogy boszut álljon rajta.

Álmának borzalmai újból visszatértek és elvegyültek a valóságnak rémképeivel. Vadul tekintett körül, nem közeleg-e segély. Az őrszemet szólítsa, ki a kapu mellett van? Ellenfelének komor arca elég érthetően jelezte, hogy segélykiáltása az utolsó volna.

— Mit akarsz, nyögött alig hallhatólag.

— A hugomat, azonnal!

— Carlos, biztosítlak, hogy nincs itt.

— Hazug! Hát nem látod, hogy kutyám mit művel ott, az ajtónál?

Vizcara gépiesen nézett az épület alsó részében levő egy ajtó felé, melyen át a kutya hasztalan igyekezett behatolni; a cibolero kése ismét csillogott, hogy fokozza a rémületet.

— Nem mondhatom meg, . . . képesnek tartasz? . . .

— Minden gazságra! Utolsó perczed ütött, ha még tovább tagadsz.

— Ne ölj meg, mindent megvallok. Esküszöm, hogy nem történt baja. Tedd el a kést.

— Nyomorult rabló, állj ide a fal mellé.

A cibolero egy helyet jegyzett meg, a honnan az udvar egy részét lehetett látni. Parancsát azonnal követte, mert a parancsnok belátta, hogy más-különbén rögtön a halál fia.

— Megparancsolod, hogy nyissák fel börtönét, hívd bizalmasodat, ki a gaztettben segédkezett, de a mint valamelyik nyomorult rabszolgádat szólitod, ez a kés tép nyílást a testedbe, melyen át fekete lelked elszáll.

— Ne kívánd ezt tőlem, veszttem volna. Könyörülj Carlos. Életemre esküszöm, hogy nővéredet még ma este szivedhez ölelheted.

— Még e pillanatban akarom ! Engedelmesked-e, gazficzko. Azt hiszed, hogy a cibolero türelmének sohasem szakad vége ? Hívd embereidet, nyit-tas ajtót . . azonnal . . . újból megemelte gyilkos fegyverét.

— Még egy pillanatig várj . . . megteszem . . . ha !
Az utolsó szót egészen más hangon kiáltotta ; a diadal kiáltása volt.

Midőn a parancsnok a lépcső felé fordulva állt, Carlos pedig az ellentétes oldalra nézett, nem vehette észre, hogy egy harmadik ember is a bástyára lépett. Gyanutlanul állt, mignem érezte, hogy egy erős kéz megragadta és visszatartotta a karját. Kitépte magát, gyorsan megfordult és egy emberrel állt szemben, kiben Garcia hadnagyot ismerte fel.

— Veled semmi dolgom, kiáltott a cibolero, maradj távol tőlem.

A hadnagy válasza sem méltatta őt, máris pisztolyt rántott ki és feje felé célzott, midőn Carlos rávetette magát. Lövés dördült és egy pillanatig lőporfüst takarta el a birkozókat. Hallani lehetett, a mint az egyik tompa zuhanással leesett, míg a másik látszólag sértetlenül került ki a füstfelhőből. A cibolero volt az, ki a gyenge ellenfelét leverte, kését az ő vére festette pirosra. Carlos most arra a helyre sietett, a hol a parancsnokot legutólszor látta, de az eltűnt. Mialatt mentője összerogyott, ő csak a menekülésre gondolt ; egy titkos lépcső nagy hasznára volt, oda repült fel, hogy a támadó elől meneküljön ; de a cibolero észrevette, bár csak fejét és vállait lát-hatta a szökevénynek.

Utólélni már késő volt, ha pedig az udvarig üldözi, ez biztos halál reá nézve, mert a lövés fel-

riasztotta az őrséget. Kétségbeesetten gondolt arra, hogy áldozata elmenekülhetne ; e pillanatban remek gondolata támad, puskája jutott eszébe.

Ezzel talán még elérheti a parancsnokot. Felkapta puskáját és célzott. A szökevény már több lépcsőn haladt le a csapóajtószerű kitorkoláson ; ekkor a kíváncsiság érzete támadt fel benne ; látni akarta a küzdelem eredményét Garcia és a cibelero közt ; csak egy pillanatig akart megállni ; de ép a mint megfordult, a puska eldőrdült és golyó dübörögve gurult utána !

Carlos látta, hogy lövésének hatása volt, azt is látta, hogy a másik meghalt, — hallotta a boszu kiáltásait letről, tudta, hogy körülvették és hogy száz lándzsa szurja át, ha gyorsan el nem menekül ellensége elől.

Első gondolata az volt, hogy ugyanazon uton indul vissza, a melyen jött ; az udvar máris megtelt fegyveresekkel és zürzavaros hangok érték füleit ; a melléklépcsőn, a hol Garcia oly váratlanul feljött, talán elmenekülhet ; de nem, fegyvercsörrenés és zaj ott is. Gyors repüléssel ugrik át az élettelen testen, aztán a szélső mellvéden és letekint.

Rémitő ugrás volt az, melyet meg akart kísértetni, de sokáig nem habozhatott. Pillantása lovát érte. Hála Istennek az még élt. Ettől neki bátorodva, Carlos leereszkedett a falon és sértetlenül ért a földre. Éles füttyentésére pej lova hozzá sietett, a lovas a nyeregbe pattant és pár percz mullán már ott száguldott a sikságon.

Golyók röpködtek körülte ugyan mindenfelől ; fegyveres csapat igyekezett őt utólni, de szerencsésen elérte chapparal szélét, melynek sűrű lombjai közt biztos menhelyet talált.

Roblado és Gomez által vezetett vértés csapat üldözte nyomát és kétségtelessé vált, hogy ily tul-erő elől a szökevény meg nem menekülhet. De ki ír-
ná le a katonák rémületét, midőn a chapparal szé-
lén egyszerre husz fej emelkedik ki a bokrok közül
és vad üvöltés fogadja a csapatot.

»Indios!« kiáltottak a vértések, kik rémülten
siettek vissza, hogy segítséget hozzanak és életüket
biztosítsák.

Kivonult az egész helyőrség, a chapparalt körül-
vették és végre ráléptek ; de egyetlen indiánus sem
gátolta az előrenyomulást.

Örvény nyílt meg talán, mely mindnyájukat
elnyelte, avagy az egész muló álmokép volt ? Ez
nem lehetett, mert a puha földben látszó nyomok
nagyon is érthetően beszéltek.

Több óráig tartó keresés és a sűrűségnek hiába
való átkutatása után, Roblado és katonái vissza-
tértek.

Garcia meghalt, Vizcarra azonban nem, bár
iszonyuan aggódott. hogy utolsó órája ütött ; vér
borította el az arcát, a lövés inát furta keresztül és
több fogát is kiverte. Heves lázban vergődött és a
legborzasztóbb rémképek üldözték.

A cibolero elmenekült ; hátha ő új boszu-ter-
vet forral, hátha ismeri Rosita hollétét ? Óhajtott az
éjjelt, mely üdítő álmat hozna neki, másrészt pedig
irtózott a sötétségtől.

Nagy volt az izgatottság városszerte. Az egész
telepen futó tűz gyanánt terjedt el a bámulatos hír.

Ellentmondó volt a katonák nyilatkozata és
sokféleképen beszéltek a cibolero segélykéréséről. Az
emberek egyebet sem tehettek tehát, minthogy a
csodálatos dolgok felett töprengtek.

Csak egy tekintetben volt egyetértés: a cibolerot valamennyien elítélték. Hallatlan, hogy mily hálátlan az a nyomorult, hisz még csak egy nappal azelőtt történt, hogy ugyancsak a katonák az ő érdekében vonultak ki.

NYOLCZADIK FEJEZET.

Midőn Carlos a chapparal szélére ért, üldözői még csak pár lépésre voltak a kormányépület falaitól. A fegyverek csörrenése még messziről hallatszott és a cibolero örült a biztos menekülésnek.

Ép azért egyenesen oda nyargalt, a hol Juan és kis csapatja lovon ülve várta az ő megérkezését.

— Hál' Istennek, hogy itt vagy, szólt az ifju ranchero, már sűrű csapatokban jönnek és ha még egy perczet késel, sohasem látunk többé! De mit tegyünk most, szétoszoljunk a chapparalban vagy együtt maradjunk?

A cibolero, ki gyorsan szokott gondolkozni, ellemezte a csapat szétoszlását.

— Maradjatok a sűrűség szélén, de csak fejeteket, vállatokat mutassátok. Hallassátok harczy kiáltástokat, aztán úgy vonuljatok vissza, hogy azok meg ne lássanak. Majd gyorsan nyomomat kövessétek.

A vezér ezzel elnyargalt, a tagnók pedig, kiket egyfelől Juan, másfelül António vezetett, ugyszólván egyszerre tüntek fel a sűrűség szélén, ijukat megfor-

gatták fejük körül és oly kihívó harczkiáltásban törtek ki, mintha az egy egész törzsnek torkából eredne.

Legtöbben fedetlen fővel álltak, hosszú hajuk lebegett és külső megjelenésük csak kevésben különbözött indiánus testvéreiktől.

Carlos helyesen számította ki a hadi csel hatását. A katonák, kik egyes csoportban közeledtek, a váratlan jelenet láttára gyorsan félre ugrottak, majd megfordultak.

Midőn a tagnók ismét vezérük köré gyültek, mindnyájukat lóra ültette, aztán António vezette őket a chapparalon át, oly ösvényen, mely másfelé vezetett a fönsikra. Carlos északi irányba tért és két mértföldre a szorostól, a Pecos völgyének egy szakadékát remélte elérni.

Ez a szakadék tulajdonképen egy patak medre volt, mely most teljesen kiszáradt. Kavicsos fenekén nem igen maradtak nyomok, mert a lovak patái csak félre tölték az egyes kövecskéket.

E szakadékban Carlos megállította csapatját.

Eddigélé kivüle még senkisémet volt leálcázva. Juan és António nem mutatkozott a chapparalon kívül, a többi barna legényeket pedig nem ismerhették fel a megrémült katonák; ha tehát Juan és az ő peonjai észrevétlenül juthatnak ismét haza, az egész vállalatnak reájuk nézve kedvező befejezése lehet, annál is inkább, mert hiszen ők uruk tettéért nem lehetnek felelősek.

Egyedül a számüzött tartózkodási helyének kell ismeretlenül maradnia; csakis néhány kipróbált barátjának szabad róla tudnia. Ő tudja, hol talál menhelyet. Neki a sikság ép oly biztos otthon lesz, mint a legrejtettebb hegyi barlang.

Félórai lovaglás után a peonok egyike elhagyta a szakadékot, lassan felmászott a lejtőn és aztán a déli irányba tért. Ez uton, a telep felé vezető ösvény segélyével vissza juthatott a völgybe. Nem sokára egy másik hagyta el a szakadékot és az előbbivel majdnem párhuzamos irányban lovagolt el. Kis idő múlva a többiek is egymásután így tettek, a míg Juan, Antonio és Carlos kivételével hátat fordítottak a szakadéknak.

A tagnok azt az utasítást kapták, hogy különféle ösvényeken, sőt fárasztó kerülő utakon térjenek haza, hogy egyetlen katona se legyen képes az ide-oda bolyongást követni.

Most a két jó barát is, a mulattal odalovagolt a szakadék legszélsőbb végéhez, aztán jobbra fordultak és Ildefonso völgyébe, annak alsó végénél léptek újra. Teljes sötétség volt, de mindhárman pontosan ismerték az utat és éjfél felé az ifju ranchero lakásához értek. Mielőtt a házhoz közeledtek, Antoniónak előbb kutatnia kellett, hogy rendben van-e ott minden és hogy nincsenek-e katonák a közelben. Értesítése megnyugtatólag hatott és pár percz múlva Carlos ott állt anyja oldalánál. Miután melegen üdvözölték egymást, elbeszélte a történeteket és az agg nő ismételten nyujtotta szeretett flának lesoványodott jobbját, helyeslése jeléül.

Nem sokáig beszélhettek, újból válniok kellett, a ranchero háza sem nyujthatott biztos védelmet az üldözötnök; a távolnak kellett hazájává válnia. Még néhány megbízást adott barátjának, üdvözlétét küldte tőle Catalinának, mélyen megindulva jobbját nyujtotta anyjának, aztán elvágtatott.

Antonio követte egy teherhordó állattal, mely

életmi szerekekkel volt megrakra ; az ut völgyön keresztül vitt és a Llano Estacadó felé fordult.

Vizcarrat leginkább az a gondolat kinozta, hogy mint szabadulhatna szenvedéseinek okozójától és türelmetlenül nézett kapitányának visszatérése elé, hogy az ő találékony feje eszeljen ki valamit, hogy mikép lehetne Rositát haza juttatni, anélkül hogy jelenlegi tartózkodási helyét megtudná valaki.

Kivánsága teljesülő volt. Miután Roblado eredménytelenül kutatta át csapatjával a chapparalt és még kis ideig a nyomokat követte, visszatért a kormányépületbe, hogy előljárójának jelentést tegyen. Kellemetlen volt rá nézve a közlés, hogy a gonosztevő elmenekült. A beteg dühösen szorongatta ökleit ; alig tudott beszélni ; de bizonyosságot akart mindenkép és heves fájdalmak közt kérde : »És igazán gondolta, hogy annak a ficzkónak egy csapat indiánus volt a kíséretében?»

— Nem volt, felelt Roblado. Eleinte csakugyan gondoltam, azaz, a katonák gondolták és állításaik engem is megtévesztettek. Most azonban meg vagyok róla győződve, hogy nem indiánusok voltak, hanem néhányan az ő tagno barátai közül.

— Mit szándékozol hát tenni ? kérde a beteg, kinek a gondolkozásra ép oly kevés ereje volt, mint a beszédre.

— No, az bizonyos, hogy hosszú ideig mulathatunk majd az üldözésével. Gomez úgy vélekedik, hogy a gazemberek a völgyet a felső szoroson keresztül hagyták el és már a völgy felé sietnek. Vigyáznunk kell tehát és a legközelebbi községeket is értesitenünk kell, hogy elfogják, ha oda menekülnek. De ő azt nem fogja egyhamar megtenni és azt hiszem,

hogy egyedül csel útján fogjuk hatalmunkba keríteni. A vén boszorkány még él és betegen fekszik; a gyengéden szerető fiu tehát a vidéket nem fogja elhagyni és még egy másik, nagyobb vonzerő is létezik reá nézve.

— Öt gondolod? kérdé az ezredes és a szoba felé mutatott, a hol Rosita fogva volt.

— Ugy van. Azt mondják, hogy bolondulásig szereti a hugát. Ha olyan helyen volna az a leány, a hol meglátogathatná, könnyű szerrel kelepczébe kerithetnénk, A leányt tehát visszaviszszük előbbi lakásának közelébe.

— Nagy tehertől szabadítottad meg szívemet, Roblado; a dolgot minél hamarább nyélbe kell ütni; de mint juttathatjuk oda?

— Annál könnyebb sincs, felelt a czimbora. Gomez és José, indiánus mezükben, ma éjjel elviszik a leányt oly helyre, melyet majd közelebből megjelölök nekik. Ott meg kell kötözni és azt kell hinnie, hogy a rézbőrűeknek foglya. Aztán a cibolora vadászva véletlenül a csoportra bukkanok. Nehány ártatlan lövés dördül el, a vadak, foglyukat hátrahagyva, elillannak, mi megszabadítjuk és diadallal visszaviszük a városba. Azzal felszabadulunk minden gyanu alól is. Egy fogoly nőnek megszabadítása, visszaszármasztatása barátaihoz, . . . és az a nő huga annak az embernek, ki ellened gyilkossági merényletet követett el! Azt mondom, parancsnok, hogy ez még a cibolerót is meg fogja téveszteni.

— A terv kitűnő; még ma éjjel végre kell hajtani, kiáltott Vizcarra.

Ugyanaz este, miután a katonák már szállásaikba vonultak, egy kis csapat haladt át a kormányépület kapuján és a hegyek felé indult.

A társaság három személyből állt. Az egyik sűrűn letakarva, öszvéren ült és nőnek látszott, — a másik kettőt, kik tarka festékekkel és tollakkal voltak felcizfrázva, indiánus harcosoknak lehetett volna tartani, pedig csak spanyol katonák voltak álöltözékben: Gomez és Jósé dragonyosok.

Másnap egy újabb esemény lepte meg Ildefonso lakóit.

Dél felől dzsidások jöttek a városon keresztül, kik portyázni voltak és a gyilkost keresték, mint a hogy Carlost nevezték most. — Az ő nyomát nem találták, de a hegyek közt állítólag erős indios csapatra bukkantak és rettentő harczot vívtak velük. Az indiánusok sok embert vesztettek, halottaikat vad futás daczára magukkal czipelték és a hön óhajtott scalp helyett egy különös diadalmi jelt hagytak hátra; egy szegény női foglyot. Roblado kapitány, a csapat bátor vezére, sejtette, hogy az ifju leány ugyanaz, kit pár nap alatt a völgy alsó végén levő ranchoból raboltak el.

A mint helyét elhagyta, kíváncsian tódult mindenki a fogoly köré, de a részvét igen esekély volt iránta. Minden jobb érzést eltojtott a tudat, hogy a nemtelen gyilkosnak a huga.

Rosita azonban oly szép volt, mint máskülönben, bár ajkainak pirja nem ragyogott többé és szemeiben különös, zavart vonás volt észlelhető. Arany haja, fehér arcza általános csodálkozást keltett, ép ugy mint az ünnepély napján. A kérdésekre, melyeket hozzá intéztek, vagy nem felelt, vagy csak igen zavartan.

»Bolond!« sugta egyik a másiknak. Talán ugy is volt. Barátok közt semmi esetre sem érezhette magát.

Az alkald feltette a kérdést, jelen van-e va-

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

lami ismerős, vagy rokon, ki a leányról gondoskodnék, de válasz nem jött, mignem egy asszony lépett elő, ki késznek nyilatkozott haza vinni a szegény leányt, kit ismer. Ajánlatát szívesen fogadták. Az asszony ezzel megragadta oltalmazottjának kezét és átvezette a bámuló tömegen.

Aztán mindketten a közelben várakozó karretára szálltak, melyen a jó asszony puha ülést készített Rosita számára. Vigasztaló szavakat intézett hozzá, de hangja idegen volt. Alig voltak egy kis darabra a várostól, midőn tüzes mén vágtatott arra, lovasnője által gyorsabb haladásra buzdítottva. Catalin volt. A szükségben jó barátnénak bizonyult. Ablakából látta a menetet, megtudta a történeteket és azonnal megérlelődött benne az elhatározás, hogy védelmére lesz az elhagyatottnak. Saját kárában nem mert neki otthont nyújtani; atyja és a felbőszült tömeg mit szolt volna hozzá; szolganőjét, Josefát azonban gyorsan elküldte, hogy ez ragadja ki a szegény leányt borzasztó helyzetéből.

Catalina, az ő rendes körültekintésével, pár percz alatt elrendezett mindent; a hajadon szíve hangosan dobogott, midőn barátnéját biztonságban tudta! Most megállt a kocsi. Végtelen bánat következett azonban a rövid öröme. Benézett az édes szemekbe, idegenszerű volt a fény, mely onnan kiragyogott; szerelemről beszélt, de a néma Rosita szívében ez sem keltett visszhangot. A mélyen aggódó leány részvétteljes szavakkal tett újabb kísérletet, öreg anyjára emlékeztette és Rosita erre álomból látszott felébredni; halvány pir festette sápadt arcát, könnyár tört ki kék szemeiből és odaborult barátnéjának keblére, ki lelkének sötétségét oszlatta el.

Mi volt azonban a hontalan Carlos sorsa? Ca-

talina megparancsolta Josefának, hogy védencze mellett maradjon és hogy Antonio, jegyese által, szerezzen hirt a cibolero felől, kinek szomoru végzetén nem könnyíthetett. A bucsuzásnál pedig drága gyűrűt vont le ujjáról és megbizottjának adta át a kéréssel, hogy Antonio ezt — hűsége jeléül — Carlos kezeibe tegye le. Még egy üdvözlét és a lovas visszatért a városba.

Félhomály borult rég a tájra és reményteljes szívvél haladt az atyai lak felé.

Aztán a házi teendőkhöz látott, midőn Josefa halkán közelébe jött és egy összehajtogatott papirdarabkát csusztatott ujjai közé. Antonio hozta neki és a Rosita mellett eltöltött éj multával ide sietett vele. Catalina szobájába sietett és a következőket olvasta :

»Drága Catalina !

Boldoggá tett. Még egy órával ezelőtt a legnyomorultabb ember voltam, féltem, hogy hugomat és az ön tiszteletét elveszítettem. Mindkettőt visszanyertem.

Ön nem tart orgyilkosnak és esküszöm, hogy csak boszuálló vagyok. Meg fog tudni mindent, a rettentő cselszövést is, melynek áldozata lettem enyéimmal. Holnap, éjfélkor kedvencz helyén leszek. Ne várjon barátja hiába.

Carlos.«

Nagy örömmel rejtette a drága papírszeletet zsebébe és bár egész nap rossz napja volt, gondolatai mindig hozzá tértek vissza. Így telt el óra óra után. Most a kertbe sietett, ott zavartalanul gondolhatott rá. Leült egy padra, hogy Carlos szavait még

egyszer elolvassa, zsebében kereste az összehajtogatott papiroskát, hol hagyta el? Minden üres! Felugrott, átkutatta a lombos utakat, de hiába. A levélkét észrevétlenül ránthatta ki, de mindenesetre szobájában lesz az; még jobban sietett; átkutatott minden helyecskét, fürkésző szemekkel vizsgálgatott, nincs-e valamelamely sarokban a végzetes papiros.

»Vicenától kell megkérdenem, mondá magában; nem szívesen teszem ugyan, mert nem bizom benne. És mégis, meg kell kérdezni. Szerencsére nem tud olvasni. Ha! Vőlegényéről, Jósé katonáról megfeledkeztem; gonosz ficzkónak mondják. Megtalálta a levélkét és megmutatta neki? Ez borzasztó volna! kiáltott fel és kezeit tördelte. Ez volna a legrettenetesebb, a mi szegény Carlost érhetné. Nem vesztegethetek több időt, e kínos bizonytalanságból ki kell szabadulnom. Vicenza.«

— Sennorita! felelt egy hang a szomszéd szobából.

— Jer ide!

— Azonnal, sennorita, volt a válasz és bejött.

Arcszíne azonnal elárulta, hogy meszticz és bár nem volt rut, oly sok ravaszságot fejezett ki tekintete, hogy becsületesnek semmikép sem lehetett tartani; Catalina már rég elbocsájtotta volna, ha a könyörület nem tartotta volna vissza ettől.

— Vicenza, én egy papiroskát vesztettem el, egy kis szeletkét, össze volt göngyölve, láttál valamit?

— Nem láttam, sennorita, volt a gyors válasz.

— Nem separted ki talán?

— Nem, igazán nem. Azt nem tenném semmi-

féle papirossal, miután magam nem tudok olvasni és nem szeretnék olyasmit eldobni, a minek értéke is lehet.

— Hiszek neked ; miért is ne vallanál őszintén ? Mehetsz, Vicenza.

A leány duzzogva távozott.

Kutatás, keresés közben beesteledett és a hegynek havas orma mögött eltűnő nap Carlos barát-náját édes reménynyel töltötte el, hogy az elhagya-tottnak pár óra multán néhány vigasztaló szót fog-mondani.

A parancsnok nem igen rózsás színben bocsáj-totta el orvosát. Dühösen szorongatta ökleit az ezredes ; és boszut esküdött annak, ki őt ily csunyául meg-bélyegezte.

Roblado is értesült fellebbvalójának rossz ked-véről és most az ő lakásán tartózkodik, hogy boszu-tervei felett gondolkozzék. Már is megjelent a fel-hívás, mely nagy összeg pénzt tűzött ki a cibolero-fejére.

A kapitány elmerült gondolataiba, midőn halk kopogás hallatszott.

— Ki az ? kérdé, mielőtt engedélyt adott a be-lépésre.

— Én vagyok, kapitány, felelt egy sipító hang.

— Roblado felkiáltott : »Ah, te vagy ? Lépj be !«

Az ajtó megnyilt és egy kis ember csoszogva lépett be. A dzsidások egyenruháját viselte. José katona, a lelkiismeretlen ficzkó, kit czinkostársként láttunk Rosita elrablásánál és kit Catalina Vicenza jegyesének mondott.

— Na, mit hoztál, José, a szép Vicenzát láttad ? Van valami ujság ?

— Nem tudom, nem értesültél-e még róla kapitány — szólt az alázatosnak látszó emberke. Vizcarra lélektelenül jött futva, hogy közlésével kedvemre legyen.

— Beszélj hát, mi az?

— Midőn az alkalel tegnap azt a savószínű pofát kínálgatta a népnek, hirtelen egy leány jött a térre, ki azt mondta, hogy ismeri a leányt és magával vitte őt. Nemsokára aztán karretára szálltak és egy rancho felé távoztak. Az asszony, ki a jó ismerős szerepét játszotta, bár a boszorkány leányát sohasem látta azelőtt, Jozefa volt, Catalina urhölgy bizalmasa.

— Csak gyorsan, gyorsan, ki küldte őt?

— Maga a seniorita. Még többet is tud. Ugyanakkor, midőn a karreta elindult, a sennorita felnyergeltette lovát, egyedül ment el hazulról és több óra múltán tért vissza.

— Mi az ördög! Miért nem rendeltem ki senkit, hogy Ambrosio leányának mulattatója legyen a sétalovaglás alatt!

— Vicenza úgy vélekedik, hogy urnője meg akart győződni, nem tettek-e kárt az ő kedvencében a vad indiánusok. Hisz életükre barátságot esküdtek egymásnak.

— Ha! most már értem! A szép leány azért volt oly hallgatóg, midőn atyja a bivaly vadász elfogatásához oly jelentékeny összeget irt alá; komoran nézett maga elé és úgy tett, mintha semmitsem hallana a gyilkos felől folytatott beszélgetésből.

E szavakat halkan morzsolta és csak hosszabb szünet után vette észre, hogy José még egyszer meghajtottta magát és beszélni óhajtott, mialatt arcza ravasz kifejezést öltött.

— Nyomja még valami a szivedet?

— Remélem, kegyelmes ur, hogy szívesen látott hírnök leszek.

— Mit tartogatsz oly titokzatosan az ujjaid közt?

— Csak egy papírsávot, vigyorgott a szörnyeteg; nézzen ide . . . és hetykén emelte magasba az okmányt. A kapitány ur jobban meg fogja érteni, mint én, miután én nem tudok olvasni. A sennorita vesztette el ma: Vicenza meg akarta őt kimélni a lehajlás fáradságától és felemelte.

Robladó alig hallgatott beszédére, hanem kiragadta kezéből a papírkát és mohó szemekkel nyelte magába annak tartalmát. A mint elolvasta, diadal örömmel ugrott fel, mintha valamely bűvös kastély kapui nyitak volna meg előtte.

— Gyorsan, José, kiáltott a meglepett felé, küldd ide Gomezt! Ne szólj senkinek, légy készen, reád is szükségem lesz.

A katona gyorsan eltávozott. Roblado így szólt tovább magában: Az égre mondom, ez aztán a szerencse! Még az éjjel, éjfélkor! Ráérek az előkészületek megtételére. Oh, csak a helyet tudnám; az itt nincs megjelölve.

Ujra elolvasta a levélkét.

— Sötétben nem tapogatódzhatom. A sennoritára ügyelni, vigyázni kell, míg a találkozás helyén lesz. Vizcarra megteheti ezt, míg mi lesben leszünk. Aztán majd ő mondja nekünk a helyet és ráérünk még, hogy körülrárjuk.

Kopogtatás zavarta meg e merengést. Gomez őrmester lépett be.

— Gomez, husz válogatott embert tarts készen;

gondoskodjál róla, hogy abban a pillanatban indulhassatok, a mint hivlak.

Csak még egy óra hiányzott az éjfélhez. A hold magasan állt az égen és egy lovasnak az utját világította meg, ki a völgy alsó végénél haladt a szirtek felé. Óvatos lépkedése és vizsgálódó körütekintése mutatták, hogy észrevétlen szeretne maradni; és midőn a holdsugár a lovas feje körül játszott, Carlos vonásait lehetett felismerni; utána jött Cibolo.

Észrevétlenül ért egy kisebb sűrűséghez és már csak egy réten kellett átmennie, hogy vándorlása céljához érjen. Széles folyam hömpölygött a legelő és facsoportokban bővelkedő kert között; két hid azonban összekötötte, a mit a természet elválasztott. Az egyik elég szilárdul volt építve, elzárható ajtócskával a közepén.

A sűrűségbe érve Carlos leszállt, lovának, melyet nem kötött meg hátára dobta a gyeplőket, néhány barátságos szót mondott neki és az erdőcske széle felé indult, a honnan a hidat és az azontul elterülő pagonyt áttekinthette.

Pár percz mulva a toronyóra tizenkettőt fog ütni és egy könnyen öltözött hölgy a fason végig megy kedvencz helyecskéje felé. Csak egyszer állt meg mintha közelében valami zajt hallott volna; de alighanem tévedett, mert csendes volt minden és könnyű léptekkel haladt tova. A hid közepére érve, kulcsával felnyitotta az ajtót és aztán visszatért az árnyas lugasba.

Carlos alig vette észre a hold fényében a női alak körvonalait, nyomban utána sietett. Cibolo szívesen elkísérte volna, de a hid végéhez érve, ura megsimogatta bozontos szőrét, néhány szót sugott

neki, mire az engedelmes állat lefeküdt a víz partján.

A következő pillanatban most már nem aggódo barátunk üdvözölte barátnéját.

Gyepes pad kínálkozott az ülésre. Midőn a leány kijött a házból, nem sejtette, hogy két szem kíséri minden lépését.

Vicenza most összekuporodva feküdt egy sűrű bokor mögött, a lugos mellett és kárörvendve hallotta a gyanutlanul közeledőnek lépéseit.

Carlos és Catalina az első perczben oly megindultak voltak, hogy beszélni sem tudtak. Catalina szólalt meg elsőnek: «Hogy van nővéred, lelkére nem borul már sötétség?»

— Jobban van és régi otthonában, hol anyám szeretettel gondozza őt.

— És te nála voltál? Elmondta neked . . .

— Hogy szive barátnéja megváltotta és új életre serkentette? Oh, Catalina, mint hálálhatom meg, a mit nekem és enyéimnek tettél?

— Szót sem érdemel; örülj inkább, hogy a kis leány, kit egykor az árból ragadtál ki, hajadonná nőtt fel és ezt a szolgálatot megtehetted neked.

Carlos a figyelő leánynak elmondta a gyalázatos cselszövést és nem kevésbé lepte meg vele.

— Tudod most már, hogy miért neveznek gyilkosnak?

— Ne gondolj vele, kedves Carlos. Én egy pillanatig sem tartottalak bűnösnek, tudtam, hogy ügyed jó és helyes volt. Ne félj. Majd meg tudja az egész világ.

A szó elhalt ajkán. Éles fülét zaj érte, mely különösnek tetszett. Halk zörgésként hallatszott a

bokrok mögül, mintha szél rázta volna meg a lombot, — pedig szellő sem kelt. Catalina aggódva állt fel.

Nyomban felkutatták a bokrokat.

A következő pillanatban Carlos meglepetve nézett fel. »Igazad volt, Catalina. Kétségkívül volt itt valaki és ép ezen a helyen feküdt. Hova mehetett? Istenem, nőszemély volt! Ez a kendőtű árulja el.«

»Vicenza« volt a leány reszkető válasza. »Senki más.« Röviden elmondta aztán, hogy mennyire megváltozott a mióta Joséval, Roblado inasával oly gyakran érintkezik. Nyíltan bevallotta, hogy levélkéje elveszett és ép talán cselédje találta meg; nagyon kérte barátját, hogy haladéktalanul távozzék.

— Igen, jobb lesz, ha elmegyek, bár ellenségeimnek sem karabélyaitól, sem kardjától nem félek, a derék lovam ott várakozik reám. Kezét nyujtotta az izgatott leánynak és halk volt a bucsuszó.

Don Ambrosio leánya az apai ház felé idult. Carlos a hidnak sietett; már előtte állt, midőn Ciboló morgása rá birta, hogy ne menjen tovább. Csöndes volt minden, egy falevélke sem mozdult.

Ujból morgott a kutya, mind vadabban, majd hevesen ugatott. Carlos ebből következtette, hogy veszély fenyegeti, de mielőtt saját életével gondolt, elébb arról akart meggyőződni, hogy biztonságban van-e Catalina? Egy darabon visszament, nem látta őt többé, sietve futott a hid felé, de — mi volt az? Lódobogás hallatszott a kerten kívül, lovasok vágatnak két oldalról és a patkóverések bizonyították, hogy az egyik szakasz a kerítésen kívül állt meg, a másik pedig körülte állt fel egyenkint. Ugyane

pillanatban a nagy hid fájának recsegését lehetett hallani, aztán dühös ugatásba tört ki a kutya és alig pár másodperczcel később a fatörzsök közt sötét lovas alakok látszottak az átellenes parton. Elmenekülni nem lehetett többé, a kert körül volt fogva.

KILENCZEDIK FEJEZET.

Vicenza sietve ment a lesben álló Robladóhoz, megvitte neki a találkozás hírét és úgy történt, hogy Carlost néhány percz alatt ellenségek vették körül. Egy pillanatig arra gondolt, hogy a ház irányába fog menekülni, annak egyik oldalán leugrik és a sötétség által megvédve, kerülő uton a rétre jut; de e tervétől mihamar elállt. Néhány lépést téve, fegyverzörgést hallott, a kert bejárását megszállták, az ut nem volt többé szabad.

A cibelero vizsgálódó pillantást vetett a kert falaira, melyek sokkal magasabbak voltak, mintsem azokat segédeszközök nélkül lehetett volna megmászni. Nincs más ut, csak a hidon át, erőszakkal. Néhány ugrással Carlos ismét a ház árnyékába került; nem messze onnan a folyó gátolta szökését. A hangok zavarából ismerte fel, hogy ellenségei a tulparton igen sokan lehetnek és tisztán felismerte Robladó gyűlölt hangját is. Egy pillanat alatt kiugrottak a nyergekből és kapitányukkal az élükön a hid felé siettek.

Carlos habozás nélkül és pisztolyát megemelve

ugrott a hidra, néhány másodperc alatt egy emberrel állt szemben, kitől csak a zárt ajtócska választotta el; felismerte Robladot. Egyetlen szót sem váltottak; előbb a kapitány lőtt, de nem talált, és mert félt a legjobb lövész puskájától, csapatához akart visszamenni; cibolero golyója azonban e pillanatban terítette le a víz szélén. Carlos aztán pisztolya agyával feltörte az ajtót és épp meg akarta kezdeni a kegyetlen harczot, midőn a karabélyok nagyot durrantak és mikorára a füst eloszlott, Carlost nem lehetett többé a hidon látni! A kertbe nem menekülhetett, mert hat dzsidás gátolta azon az oldalon a visszavonulást.

— Meghalt! kiáltották többen. A folyóba esett!

Minden szem a vizet nézte. Bizonyosan beleesett egy test, a mit a víz gyűrői bizonyítottak.

— Elmerült és a fenéken fekszik! kiáltott az egyik.

— Csak tovább ne uszott légyen, vélekedett egy másik, mire többen a part mentén futottak és a víz felszínét nézték.

— Erre nem jutott el, szólt egy harmadik, ki jóval lentebb állt, én jól vigyáztam.

— Ugy meghalt és elmerült.

— Kihalászsuk.

Mielőtt azonban ezt tették, a karján megsebesült és időközben magához tért kapitányuknak parancs-zavára el kellett tőle állniok.

— Mit álltok itt és mit bámultok? Mozogjatok! dörgött Roblado. Oszoljatok kétfelé, gyorsan, mert máskülönben elillan az a ficzkó.

A katonák a parancsot teljesítették! de a csa-

pat, mely lefelé indult, bámulatában hirtelen megállt. Körülbelül száz lépésnyi távolban egy guggoló test emelkedett ki a vízből, mely aztán megmászta a partot és a következő pillanatban felegyenesedve állt a szárazon. A katonák nagyra meresztették szemeiket, az alak pedig villámgyorsasággal sietett a sűrűség felé.

— Halló ! hangzott több torokból ; ott szalad ! Istenemre, ő az !

Számos karabély ropogása daczára, átható füttyentést lehetett most hallani és mielőtt még egy katona hozzásiethetett volna, a sűrűségből egy kitorló lovat lehetett látni, mely egyetlen intésre megállt a szökevény mellett. Szélsébséggel vetette ez magát a nyeregbe, gunyos kacajba tört ki és elvágatott.

A legtöbb dragonyos követte, de messze elmaradtak tőle. Abba hagyták tehát a hiábavaló üldözést és nem keveset féltek, hogy vezérüknek ezt a szomorú eredményt kell jelenteniök.

Roblado dühöngött és sebének fájdalma elenyészett az emésztő dühhöz képest, mely kinozta. A parancsnok kedvét a terv meggyűlésa egy cseppet sem javította ; hajlandóságot érzett magában, hogy Robladot okozza érte !

Az utobbi fogait vicsorgatva, járt-kelt szobájában és megesküdt, hogy nem szünteti be az üldözést addig, mig a vadat el nem ejtette. »És ha életembe kerülne is, a rókán boszut akarok állni«, mondá magában.

Másnap sok dolgot kellett elintézni. Első sorban egy másik telepről kellett két tisztet berendelni, kik a két sebesültet felgyógyulásukig helyettesítsék. Aztán újabb felhívást bocsájtott ki, mely a

cibolero fejének értékét jóval emelte. Kémek mentek mindenfelé, hogy az elitétet kikutassák és az ő ranchoját ép úgy, mint Juan haciendáját állandóan szemmel tartásák.

Azt remélték, hogy Carlos éjnek idején fog odalopódzni és talán titokban fog mindent előkészíteni, hogy anyjával és nővérével az országot elhagyhassa ; ezt mindenestre meg kellett akadályozni, azért is foglyokként őrizték őket. Végre megtörténtek a cibolero megrontására célzó legfontosabb intézkedések. Roblado ép egy székbe vetette magát, hogy oly sok fáradalom után pihenjen egy kicsit, midőn a szolgálja azzal a jelentéssel lépett be, hogy egy ember fontos híreket akar közölni a bűnös felől.

— Hadd lépjen be, volt a mogorva válasz.

Szemtelenül bizalmas módon lépett a következő pillanatban egy ember a tiszthez, kinek vad kinézése undort keltő volt. Közelsége kinos lehetett Robladóra nézve, de hadd segítsen neki boszuterveiben.

— Mi mondani valód van ? kérdé durván.

— A cibolero fejének nagy az ára és ha én magam nem is vezethetlek a nyomába, megteszi más kettő, kiket ajánlani fogok neked. Két nyomüldöző. Sohasem hallottad a mulattnak és a zambónak hírét ?

— Kitűnő lövőknek ismerem őket. Nos jó, és hol fedezték fel a buvóhelyet ?

— Még nem fedezték fel, de nyomokat találtak, melyek azt lehetségessé teszik. Merész ficzkók, kik az ördögtől sem félnek. A mulatt, ki azelőtt az ammericano atyjánál rabszolga volt és megszökött, gyűlöli a szőkefürtös Carlost és a zambó nem ke-

vésbé veti meg, miután az ő vadászdicsősége irigységgel tölti be. Igérv nagy jutalmat és a cibolero a tied lesz.

— A pénzt már rég megkereshették volna, hisz az egész telepítvényen felhívások vannak kibocsájtva.

— Az a két ember még csak tegnap tért vissza hosszabb portyázásról.

— De hát szívesen látnak-e majd a vadászok munkához? Hátha nincs kedvük, hogy oly veszélyes vállalatba kezdjenek?

— A veszély nem lesz rájuk nézve akadály. Igérv nekik biztos és jókora jutalmat és elhozzák neked skalpját, vagy hulláját, ha ezt inkább szereted. A nyereség egy része ilykép nekem jut.

— Azokkal a ficzókkkal mégis magamnak kellene megállapodnom; küldj egyet közülök hozzám.

— Bocsánat, kapitány, ez feltűnést kelthetne. Jobb volna, ha te keresnéd fel őket fészükben. Egy indiánus gyerek lakik nálam, az elvezethetne oda, jól ismeri az utat és titoktartó.

— Biztosabb volna, ha néhány draganyost is vennénk, kik segítségünkre lehetnének a két embernek, ha a cibolero nem találna egyedül lenni. Azt mondják, hogy egy mulatt már évek óta szolgálja és jobb keze neki.

— Ezt bizd csak rájuk. Azt hiszem, hogy a te terved nem igen volna inyükre; és ha egyszer a buvóhelyet kikutatták, egy jó kés és a gyors kéz többet ér, mint egy tuczat a te embereidből.

— Küldd hát a gyerekedet már holnap, korán reggel, hozzám; a dolgot mihamarabb befejezettnek

szeretném látni, kellő jutalomra biztosan számíthatsz.

A gonosz tekintetű ember elment és Roblado megkönnyebbülten lélegzett fel.

Leszállt az est, éj lett és a kapitány még mindig székében volt, anélkül, hogy hálósobájába ment volna.

A vérveszteség elbágyasztotta és bár a seb miatt nem kellett karját félteni, mégis rendkívül izgatott volt. A legkülönbélebb látományok zavarták gondolatait és óhajtotta, bárcsak tul volna már a két gazficzkóval való alkudozáson, mert szinte megborzadt, a mint az egyiknek gyors kezére, a másiknak biztos szemére gondolt. Nyugtalan volt rövid álma és kevésbé üdítő.

Másnap, már korán reggel, Roblado lova felvált nyergelve. José segített még egy kissé gyöngé urának a felszállásnál, azután elsietett a chaparalba.

Az ifju vezető, Esteban, néhány lépéssel előbbre ügetett. Negyedórahosszat a főuton maradt, aztán egy keskeny, keveset használt mellékösvényre tért és rövid lovaglás után a kapitány egy sziklafal lábához ért. Utjának czélja előtte volt; a vadász lakása előtt állott.

Piszok, rendetlenség mindenfelé.

Robladonak szerencsére nem kellett a lakásba lépnie, miután mindkét birtokost az ajtó előtt találta.

A mulatt a földön feküdt elnyulva s a zambó egy függőágyban himbálódzott két fa közt, mint a hogy az ő hazájában szokás.

Roblado ép e pillanatban ért a ház elé és a ház »becsületes« embere tisztelettel sietett eléje.

Mélyen meghajoltak az előkelő látogató előtt és néhány szóból megtudták, hogy mire vannak kiszemelve. Megkötötte az üzletet anélkül, hogy a sátorban pihenni akart volna.

A vadászok arra kötelezték magukat, hogy Carlost a kapitány kezeibe juttatják, ki jelentékeny összeget ígért nekik, ha a holt Carlost hozzák és kétszer annyit, ha élve fogják el az üldözött vadászt.

Miután az ügy mindkét fél kölcsönös megelégedésére rendeztetett, a haza védője a presidio felé lovagolt; a seb már nem fájt neki, ellenségének tegnapi megszökését elfelejtette, — boszuja most biztosan eléri.

Az embervadászok is nyomban hozzáláttak jövedelmező üzletük előkészítéséhez.

Fél óra telt el, midőn a rézbőrűek puskákkal, ijakkal és nyilakkal felszerelve, lovaikra ültek és vándorutra indultak.

Összecsomózott pányva, Carlos számára kötélékül szánva, a zambó oldalán lógott le, — pisztolyok és egy kés az övben volt és két undorító kutya képezte az utócsapatot.

Öröm járta át a gyilkosokat, midőn meglátták a barlangot, melyet áldozatuk kétségkívül lakásául választott. Már a természettől is arra látszott teremtnie, hogy szökevénynek szolgáljon menhelyül; két oldalról megközelíthetetlen bérczek zárták körül, bejárása alatt pedig messze kilátás nyílt a völgyre, úgy hogy minden érkezőt már messziről meg lehetett látni.

Carlosnak még egy csapat katonától sem kellett volna félnie, miután kitűnő kijárást ismert. Keskeny ösvény vezetett abból a barlangból a Llano

Estacado felé, de ha egyszer felkerült az ember, bizvást kinevethette üldözőit, kik a rengeteg sivatagon hasztalan kutatták az elveszett nyomokat.

A barlang oldalán, a szikláról le, egy gömbölyű és a természettől alkotott medenczébe kristálytiszt víz csepegett és ha e nélkülözhetlen elem megvan, hosszabb ideig lehet segélyével egy helyen maradni.

A színesek mindjárt megérkezésüknél alacsony bozótba rejtették a lovakat és türelmetlenül várták a nap leszálltát. Fényes nappal talán nem mert áldozatuk rejtékhelyéből kibukkanni, késő éjjel azonban kint is védve van.

Az éj leszállt. Az égboltozaton teljes szépségben ragyogott a hold; fényes sugarait csak időnkint borították el az elvonuló fellegek és sötétbe rejtették a tájat. A gyilkosok fáradhatlan szemekkel néztek körül; néhány sziklatörmelék takarta a földön guggoló alakokat. A léghullámok időnkint hangokat hoztak feléjük, de ezek nem emberi lénytől eredtek.

Félóra telhetett el, midőn a mélységből egy ló patkóverése hatolt hozzájuk, a mint az a laza sziklaköveken lépdegélt tova.

Mozdulatlanul hallgatództak mindketten, folytonosan a szakadékba vezető ösvényt nézték, mely még az esőzések idejéből kövekkel volt elborítva. Egy lovas jött rajta.

— Igazán ő jön, dörmögött a mulatt, nézd csak! Mannol, igazad volt, hogy mindjárt ezt a nyomot kövessük; a barlang felé megy. Megcsipjük, amikor visszajön.

— Pepe, suttogott a czinkostárs, a mikor közelünkben lovagol el, lödd le a lovát. A mostani vi-

lágítás mellett el sem tévesztheted és ha egyszer a lóval végeztünk, a szőke fejjel is könnyen végezhetünk.

— Bajos, barátom. Gyalog akarnád a ficzkót utólélni? Nem ugy. Jobb a régi terv, hogy nyugodtan elhagyjuk. A mikor visszajön, biztosra vehetjük. Nézd!

Az utolsó felkiáltás a czinkostársnak szólt, hogy tervét nem lehetett megvalósítani.

A lovas még puskalövés-távolba sem került, hanem ép a szakadék közepén állt meg.

Egyikük sem gondolt többé a lövésre. Csendesen feküdtek, kutyáikat fogva tartották és néma mozdulatokkal parancsoltak nekik csendet.

A lovas most ép szemben volt velük és a lónak lassu lépkedése mutatta, hogy mily óvatos volt a cibolero.

— Mi fut ott előtte? kérdé a zambo.

— Nem vettem észre, teringettét, kutya és milyen egy állat.

— Vigye el az ördög azt a kutyát; hallottam már a hírét; kitünő orra van. A bestia majd bajt szerez nekünk. Szerencse, hogy a szél az ellenkező irányból fuj.

E pillanatban a lovas hirtelen megállt és gyanakodva nézett a szirt felé, a hol a merénylők feküdtek. A kutya csaholt.

— Ezer ördög, szitkozódott megint a mulatt, ha ez a dög elrontja a tréfánkat. Még megérzi a pecsenye szagát; jó, hogy ellenkező a szél.

E kedvező véletlen daczára felfedeztetésük közel álló dolog volt.

Valami gyenge zaj, talán lovuk patájának oda-

verődése a gyepes földhöz, felébresztette a kutya gyanuját, bár semmit sem hallott. Maga a kutya sem volt biztos a dolgában, mert a következő pillanatban lehorgasztotta a fejét és tovább futott. A lovas követte és pár percz alatt szem elől tűntek.

— Nos, Pepe, induljunk a barlangba !

— Pompás ! Most kezdődik a mulatság !

Mindketten lejöttek a szikláról, lóra ültek és a szakadékhöz vezető utra tértek.

Végre meglátták a barlang nyílását, mely olyan volt, mint egy sötét folt a sziklán. A mulatt szótlánul szállt le csődöréről, intett Pepének, hogy vigyázzon rá, aztán felmászott a sziklára, hogy megvizsgálja a bejárást.

Még azt a lehetőséget sem hagyták figyelmen kívül, hogy valaki hátramaradt a barlangban. Miután pár pillanatig hallgatódzott, beküldte kutyáit és mert ezek sem morgással, sem ugatással nem mutattak nyugtalanságot, meg volt róla győződve, hogy lent rendben van minden. Most ő is bemászott, gyertyát gyújtott, átkutatta az egész területet és gyorsan visszatért, a zambot a lovakkal magához intvén.

A csődöröket kényelmesen elhelyezték a tágas barlangban és a látogatók, egy gyertyának bágyadt fénye mellett, kíváncsian nézegették azt a pár tárgyat, melyre Carlosnak az étkezéshez és alváshoz szüksége volt. Egy kis szekercze, melylyel aprótát vágott, egy fazék, néhány serleg, több darab sült hus és egy kis kenyér képezte az egész készletet. Több zsákmányt reméltek és mogorván dobták vissza a haszontalan lomot a helyére. Aztán a barátságtalan hely átkutatásához fogtak, hogy szükség esetén a harczot vagy szökést megkönnyíthessék ma-

guknak. Eloltották a gyertyát és ragadozó állatokhoz hasonlóan készültek gyanutlan áldozatuk fogadására.

A hold megint ép előbujt a telhők mögül és Carlos látta, hogy a kutya fokozott gyorsasággal rohant végig a szakadékon, fel a barlang nyílásáig. Ura alighanem visszahívta, mert a laza kötőmegeket megvizsgálatlanul hagyta és Carlos veszélyesnek tartotta az előrehaladást, a míg az meg nem történik; az állat gyorsasága azonban gondolkozóvá tette. Cibolo friss nyomot találhatott; mi egyéb ösztönözhetne volna oly vad sietségre; és most az a gondolat támadt fel a ciboleroiban, hogy magában a barlangban lehetnek ellenségek.

A következő pillanatban a kutya egymásután többször csaholt és bár eltűnt urának szemei elől, ez mégis tudta, hogy a barlang közelében kell lennie.

Carlos azonnal megállt és hallgatódzott. Nem mert tovább menni; a kutyát sem hívhatta vissza, hangjával elárulta volna hollétét a leselkedőknek, amennyiben az indiánusok ott volnának.

Legokosabbnak tartotta tehát, ha vár, míg a kutya visszatér, vagy másképp jelzi, hogy miféle ellenséggel találkozott.

Mély csendben és megtámadtatásra készen, a cibolero lován ülve várta a következőket. Pus-káját máris letette maga elé a nyeregbe, megvizsgálta a kovát és taplót és jól megtámaszkodott. Minden neszt meghallott és minden helyecskét figyelemmel kísért.

De hol maradt Cibolo? A bizonytalanság, bár csak néhány perczig tartott, emésztő kinná lett a várakozóra nézve.

Im, a csendben most éles hang hallatszik és aztán oly zajtól vízhangzik a szakadék, melytől a lovas szinte felugrott nyergében.

Éles füle a zürzavarban csakhamar egy véreb mélyhangu csaholását ismerte fel. Egyszerre tisztában volt a helyzettel : ellenségei a barlangban akarták őt fogadni, onnan eredt a zaj és a rekedt hangu vad bestia a sárga vadászé volt.

Az üldözöttnek első szándéka az volt, hogy megfordul lovával ; a következő pillanatban már czélszerűbbnek vélte ha vár. Hallgatódzott. A harci zaj tovább folyt, de a kutyák ugatása közben Carlos emberek hangját is hallotta, mintha heves buzditással uszitanák egymásra az állatokat.

A harcz hirtelen befejezettnek látszott, a verekedők elcsendesedtek és csak a véreb vonított időnkint rekedten, aztán az is megnyugodott.

Carlos a csendből azt következtette, hogy Cibolot vagy megölték, vagy pedig emberek támadták meg és elillant. Az első esetben hasztalan várja, de ha még él, a hű állat követni fogja, ha mérföldekre is.

Ez okból menten megfordította lovát és visszavágatott a szakadékba.

TIZEDIK FEJEZET.

Midőn Carlos a szakadék torkolatához ért, megállt, — de nem a messzire belátható sikon, hanem ép azon sziklák árnyékában, melyek a két vadásznak is oly biztos menhelyet nyújtottak. Nem

szállt le, hanem a nyeregben maradt, a szakadékba nézett be és várta a jelzést, hogy az üldözés kezdődjék.

Nem sokáig állt ott, midőn egy sötét tárgyat pillantott meg, mely feléje közeledett. Mily öröme volt midőn Cibolot ismerte fel, mely az ő nyomában száguldott és bár nagynehezen, mégis ura mellé tolakodott, mintha örülne a viszontlátásnak. Részvétet keresett talán? Azt nagyon megérdemelte, mert a szegény állatot szörnyen megtépázták és sebeitől bőven ömlött a vér. Az állat észrevehetőleg elgyengült a vérvesztéstől és csak inogva birt mozogni.

— Hü társam, szólt Carlos, te megmentetted az én életemet, habozhatnám-e csak egy pillanatig is, hogy megtartsam a tiedet.

Igy szólván, leszállt lováról és a gondosság, melylyel a szegény Cibolot körülfogta és a ló nyakába tette, igen jól eshetett a betegnek és hálásan simult a cibolerohoz, a mint ez ismét elfoglalta helyét a nyeregben.

Bármily gonoszok is az emberek, az elhagyott gazdagnak érezte magát e pillanatban, mert két hü czimborának társaságában volt.

— A pagony felé megyek, ott nem igen sejtenek majd, mert a telep felé eső uton van és sötétben nem dolgozhatnak. De — hogy is feledhettem el! átkozott bős kutya! Azok az ördögök, sajnos, biztonsággal követhetik nyomaimat, ha koromsötét is az az éj. Igen, mondá magában, a sűrűség felé megyek, egyenesen az erdőbe.

Felegyenesedett, megfordította a nemes paripát, Cibolót kényelembe helyezte és aztán elvágtatott a

sikra. Attól, hogy utólérik, nem igen kellett félnie, de a szegény kutyának akart könnyebbülést szerezni. Időközönként barátságosan szólt élete megmentőjéhez, ki alig tudott fekvé maradni.

— Türelem, vén barátom, türelem! fáj a rázás, de nemsokára megpihenhetsz!

Egy órán belül ért a Pecos mellett levő erdőbe és ott szándékozott az éjjet eltölteni.

A zambo úgy vélekedett, hogy legjobb lesz, ha az éjjel semmibe sem kezdenek.

— Pepe, bolond vagy, szólt a mulatt és szinte sajnálkozva nézett le rá. Nappal akarod üldözni. Hogy lásson is? Hát nincs vérebünk? Ez éjjel ép oly gyorsan megtalálja a nyomokat, mint nappal. Fogadni mernék, hogy utóléri a sápadtarczút mihamar.

— Azt hiszed, hogy közelünkben fogja éjjeli szállását felütni? Két mérföldön alól megsem áll; ez éjjel még pihenést kell neki engednünk.

— Ugy beszélsz, mint egy gyermek, Pépe. Nem fárasztja az a lovát. Nem is gondol a vérebre.

Már megcsíptük volna, ha az a dög kutya bele nem üti az orrát a dologba. Most nem gyanít semmit; közelben keresi az éjjeli szállást; álmában fogjuk megrohanni.

— És kutya nem lesz mellette, azt mondom.

— Jó volna, fiam. Jer, kísértjük meg.

A sárga vadász ezzel lóra szállt, a zambo és a kutyák követték. A mint arra a helyre értek, a hol a lovast eltűnni látták, a mulatt leszállt és a vérebet hívta elő. Pár szóból megértette az állat, hogy mit kívánnak tőle; orrát a földhöz szoritva, fejét lehorgasztva, futott tova. A vadász újra elfoglalta előbbi

helyét és társával együtt a kutyát igyekezett követni.

A hold már nem világított és egyedül a kutyának fehér szőre volt az egyetlen utjelző. Két óra hosszat kellett lovagolniok, a míg az erdőcskéhez értek. A mulatt alig pillantotta meg ezt a helyet, azt sugta társának :

— Látod Pepe, a kutya a zöld szigetet vágyik meglátogatni. Fogadni mernék, hogy Halványarcz ott pihen.

Öt-hatszáz lábnyi távolban a pagonytól a sárga vadász visszahívta kutyáját. A bős vadász körülnyargalta az erdőt és a zambo a kutyával nyomban követte. Szemüket most fény érte ; önkénytelenül is meg-rántották a gyeplőszárazakat és meglepetve kiáltottak fel. Most már látták, hogy a tisztáson tűz égett. No nem mondtam ? szólt a mulatt halkan. Az a bolond ott alszik, — nem is álmodja, hogy nyomát követjük ; nagyobb bolond, amint gondoltam. Lehetséges-e, ugy alszik, mint egy patkány.

A mulatt ezzel a tűz közelében fekvő alakra mutatótt.

— Ő az, felelt a zambo. Bolond, de bizott az éj sötétjében.

— Csakugyan, kutya nincs ; igazad volt, Pepe, most, vagy soha ! Egy szót se többet, kövess !

Ezzel a folyó felé fordította lovát és bár most gyorsabban nyargaltak, mégis a legmélyebb csend volt. Mint türelmetlenebbekké váltak, hogy áldozatukra vethessék magukat.

Az erdőcskét jól ismerték, mert sok szarvast lelőttek már ott. A part közelében leszálltak és miután a lovakat és kutyáikat a fűzekhez kötötték, az

alacsony bozót közt a cibolero fekhelye felé másztak, mint a kigyók.

A tűz fényénél most mindent felismertek : csizmáit, sarkantyuit és kalapját. A pánya a ló nyakáról az alvó karjáig ér, melyre rákötve látszik lenni. A ló megijedt, lábával egyet dobantott és ismét elcsendesült. Mi ijeszthette meg az éber paripát? Nincs senki, a ki a gyanutlan alvót figyelmeztetné?

A tisztás déli széléről, a bozótból egy emberi arcz kandikál ki. A ki egyszer látta, nyomban felismerné újra!

A sárga bőr nagyon is áruló volt — Mannolé volt, a mulatté. Mily pokoli öröm játszadozott a csunya száj körül!

Mellette egy pár sötét szem szikrázott, a zambo sötét arcza lesett. Mindketten egy irányba néztek, ott feküdt áldozatuk, végre hatalmukba került.

Most lassan átmásztak a bozóton, de a puha fűvet is alig nyomták le, mialatt az alvóhoz közeledtek. A sárga vadász kuszott elől. Jobbjában hosszú pengéjű vadászkést tartott, míg baljával puskáját czipelte óvatosan.

A mulatt végre még csak három lábnyi gyeptől volt a nyugodtan fekvő Carlostól elválasztva; rendkívül óvatosan bocsájtkozott Mannol térdre, hogy a döntő ugrást megtegye.

Teste hirtelen felegyenesedett, a minek az lett a következménye, hogy a tűz világos fénye az arczába esett.

Egy puskának ostorszerű csattanása reszkettette meg a levegőt és ugyane pillanatban tűzsugár lövelt magasba az örökzöld tölgyek lombos koronájából, a tisztásra vezető ut torkolata felől. A mulatt hirtelen felugrott, vad ordítással széttárta karjait, pár lépést

ingott még, aztán leejtette kését és puskáját és arczczal előre bukott a tűzbe.

A zambo is felugrott és abban a hiszemben, hogy az alvó követte el a gyilkosságot, késsel a kezében rávetette magát és a pengét dühösen dőfte a még mindig nyugodtan fekvő alak oldalába.

De a következő pillanatban rémült felkiáltással rohant el a bűvös körből, nem törődött elesett bajtársával, hanem a tisztáson át a védő sűrűségbe szökött. A tűz mellett fekvő csodálatos lény azonban mozdulatlan maradt.

A tölgy lombjából ellenben, a honnan a lövés dördült, egy sötét alak szállt le lassan a földre; harsány fütty hangzott el és a cibolero lova a fáig vágatott, a pányvát maga után huzva. Engedelmesen nyujtotta hátát egy félig meztelen embernek, ki hosszú puskát czipelt és intésére a széles uton át futott a nyílt sikság felé.

A zambo ugyanazon az uton ment, a melyen jött. Egy pillanatig sem pihent, hanem úgy rohant tova, mintha a pokol összes ördögei üznék.

Carlos eléggé ismerte a zambot. A fekete úgy megijedt társának talányszerű esetén, hogy ellentállásra képtelen volt.

Carlos azt következtette, hogy lovaik ugyanezen az oldalon lesznek, nem nagy távolban és azt is előre látta, hogy a zambó mindenekelőtt lovát fogja felkeresni. De a cibolero ép e tervnek végrehajtását akarta megakadályozni és szintén a lovak pihenő helye felé vágatott.

A mint a nyílt sikra ért ki, lovát oly helyen állította meg, a honnan a folyamat áttekinthette. A zambo-nak arra felé kell most fordulnia, a mint a sűrűségből előtűnik.

Gyorsan puskája után nyult, hogy újra megtöltse, puskaportartóját kereste — de nem találta seholsem. Valami ágban akadhatott meg, midőn a magasból a gyepre ugrott le. Kedvetlenül akart visszafordulni keresésére, de e pillanatban egy sötét alak siklott a Pecos felé; a menekülő zambo volt.

Carlos habozott. A puskaapor miatt most elengedje a szökevény vadat? Pár pillanat alatt elérhetné lovát és ha egyszer rajta ül, még a cibolero paripája sem érhetné utol az éj sötétjében, a midőn már 500 lépéssel előbbre van. A zambónak nem szabad elmenekülnie. Carlos gyors elhatározással földre bocsájtotta puskáját, megfordította lovát és nyilsebességgel repült a Pecos felé. Pár másodperc alatt ravasz ellensége előtt állt meg. Midőn ez látta, hogy a lovakhoz nem juthat el, szintén megállt és harcra készült. De mielőtt még Carlos leszállt, már az ő bátorsága teljesen elfogyott; keresztül tört a fűzeken és a folyamba vetette magát. Carlos nem válogathatott. Ellensége ép most tűnt fel a tulsó parton.

A cibolero is beleugrott a vízbe. Gyorsan ő is átkelt és ellensége után sietett.

Ez már kétszáz lépéssel volt előre, de azért az üldözés alig tartott tiz perczig és a zambó már közvetlen közelből hallotta ellensége lépteit és mert érezte, hogy hiába futna tovább, megállt és bevárta őt. A következő pillanatban már alig tiz lábnyira voltak egymástól.

Mindketten nagy késekkel felfegyverkezve rohantak előre és megragadták egymást.

Nem sokáig mérköztek. Egy ideig a küzdők testeik egymás körül látszottak forogni, aztán nehéz esés következett és mély nyögés hallatszott. Az elesett zambó volt.

Az elnyult alak felegyenesedni igyekezett és visszaesett; még néhány pillanatig vergődött aztán megszűnt élni.

A cibolero lehajolt ellensége fölé, kinek csunya arczába a halál véste csalhatatlan jellegét. A cibolero nem kételkedhetett, a zámától békessége lesz örökre. Most lassan elindult a folyam felé. Egész más érzelmekkel eltelve gázolt rajta keresztül ezuttal, a Pecos partján felemelte puskáját, oda sietett a hol lőpor-szaruját hagyta és miután azt is megtalálta, a gazdátlan lovak felé indult.

Nemsokára mellettük állt; a fűzek alatt. A fák egyikénél a véreb hevert társával, a farkasebbel, de pár percz multán golyók terítették le a vad dögöket. A mint Carlos a lovakat is elszabadította, visszament a tisztáshoz. Hü Cibolóját gyöngéd hévvel tette ismét a lóra, aztán felkapván ruháit, nyeregbe pattant és komoly arczczal, elmerengve lovagolt a sziklahasadék felé.

Országos Széchényi Könyvtár

TIZENEGYEDIK FEJEZET.

A mióta a két fojtogató oly előkelő vendégeket fogadott házánál és dus nyereség reményében munkához láttak, három nap telt el.

Végtelenül hosszúnak tetszett az idő azok előtt, kiknek érdekében az üldözés történt; kinos türelmetlenséggel várták a híreket.

Szinte megsemmisültek tehát, midőn egy pásztor azt hozta hírül a telepre, hogy két ember holt-

testeit látta a sikságon és ezekben Mannolt és Pepét ismerte fel.

Vizcarra parancsára dragonyos csapat indult a pásztor vezetése mellett a sűrűséghez. Ott megállapították, hogy a két vadászt nem az indiánusok nyilai, hanem egy fehér ember fegyvere terítette le.

A gyanu, hogy ki követte ezt el, mihamar bizonyossá vált, a közel puha földben még meglátaszottak egy harmadik, a cibolero jól ismert lovának nyomai.

Carlos, a cibolero neve nagyobb rémületet keltett mindenfelé, mintha indiánusok törtek volna be.

És most a babona is felütötte fejét, senkisémm kételkedett abban, hogy a bűnös anyja boszorkány és hogy fiának minden tette csak az ő segítségének az eredménye.

Akárhány jámbor polgár komolyan ajánlotta, hogy Carlos anyját el kell fogni, míg ez meg nem történik, hiába való lesz minden üldözés.

Vasárnap délelőtt volt; az emberek ép az imaházból jöttek, midőn egy lovas vágatott végig az utcán és hirtelen a Plaza n állt meg.

Mindenki nagyra meresztette szemeit, hogy lássa, ki zavarta meg ilykép a vasárnapi csendet, de egy dragonyos őrmesternek izgatott arczából csakhamar azt olvasták ki, hogy valami fontos dolog történt. A hírnök Gomez őrmester volt. Mindenki hozzá sietett és alig sugott a közelállóknak néhány szót, hangos örömkialtás zugott a levegőben.

Megfeledkeztek az ünnep szentségéről, kálapok röpkedtek a magasban és »Vivas« kiáltások törtek elő minden torokból.

Szájról-szájra járt a hír: az üldözöttet elfogták. Jobb ujságot mondani sem lehetett volna.

A lovas nagyon is igazat mondott. Carlos a katonák kezeibe került. Árulásnak lett áldozatává. Catalina reménye, hogy atyja fellépésével meghiúsíthatja a gazemberek tervét, nem teljesedett.

Don Anbrosio beteg volt és leánya az életéért reszketett. A cibolero nem akarta övéit továbbra is védtelenül hagyni a völgyben. A vadonban biztosabb helyük lesz, mint az ellenségei közt. A nők elvitele a sok vizsgaszem láttára nehéz volt; de a szerető flu és fivér megtalálta a módját.

Carlos a ranchoban épen az utolsó előkészületeket tette. A nők boldogok voltak, hogy újra láthatták és buzgón segítettek neki a csomagolásnál. Lovát a chapparalban hagyta, de sajnos, kutyája sem volt mellette, mert a szegény állat még mindig beteg volt.

A cibolero egy peonnak tette kötelességévé, hogy hiven őrkdjék felette! Ezt a nyomorultat azonban Vizcarra nemrég megvesztegette és így történt, hogy megbizójának azonnal megvitte a hirt.

Nyomban lovasok követték, kik csendben körülvették a ranchot és bár sokan elestek a támadásnál, a cibolerot mégis legyűrték, elfogták.

Gomez öt perczig sem volt még a Plaza n, midőn kürt jelezte csapatok közeledését, kik a következő pillanatban a nagy térre érkeztek. A közepén a fogoly volt; öszvér hátához kötve és két sor lándzsás által őrizve.

Tüzként terjedt a hír és a kit lábai birtak, a Plaza felé sietett. Most már senkisé félt, mert a vidék réme tehetetlenné vált.

Még egy másik meglepetés is várt a kíváncsiakra. Kis távolban második katona csapat tűnt fel. Lassan közeledtek két más fogolylyal, kinek láttára borzongás fogta el a báméskodókat. Két nő volt, az idősebb a cibolero anyja volt, a sápadt leány mellette — Rosita.

Midőn a boszorkányt végig vezették a tömeges, gunyos kiáltásokkal kísérték börtönéig.

— Halál a boszorkányra! kiáltotta a csőcselék és az ifju lány kisirt arcza sem birta a féktelen tömeget lecsillapítani. »Haljanak meg mindketten.«

Az örök alig birták őket a tettelegességek ellen védeni, midőn gyorsan betolták mindkettőjüket a börtönbe.

Carlos mindezt nem látta. Azt sem tudta, hogy a nők foglyok.

Nekik a Calabozát jelölték ki tartózkodási helyül, míg az erős férfiut a kormányépületbe vitték, oly helyre, a honnan lehetetlen lesz megszöknie.

Mély merengésbe merülve, azt sem hallotta, hogy megnyílt az ajtó és váratlan látogatás érkezett.

A parancsnok és Roblado fenékig akarta üriteni az örömpoharat, hogy boszujukat végre kielégithetik.

Carlos hosszú ideig türte gyalázatos viselkedésüket és gunyolódásukat. Végre az ő türelme is elfogyott. Vizcarrának egy durva tréfája válaszra ingerelte és midőn a hajdanában szép kormányzónak elváltozott álarczára czélt, a nekidühödt tiszt törrel rontott a megkötött áldozatnak és megölte volna, ha Roblado meg nem akadályozza benne.

— Hadd éljen a gazficzko, mondá; holnap

ünnepnapja lesz, kár volna, ha a szép színjátékot nem élvezhetné.

A parancsnok engedett, de a védtelen fogolyt azért néhányszor mégis arczul ütötte. Aztán egyedül hagyták, hogy gondolkozzék a »színjáték« felett. Kegyelmet nem remélhet! Halála lesz tehát a színjáték! Mélyen megszomorodott, de saját sorsánál százszorta inkább kinozta övéinek sorsa.

A hosszú éj elmultával a nap első sugarai derengtek komor börtönében; ételt, italt nem kapott, embertelen börtönőre egy szóval sem vigasztalta, barát nem jött hozzá és semmisem mutatta, hogy van-e még a földön sziv, mely érte érez és vele szenved.

Dél is lett, kihurczolták a börtönből és katonák szállították el. A városon és Plazán át vitték.

Ember ember hátán állt, a honnan a nagy tért át lehetett tekinteni és a várakozó arczokon látni lehetett, hogy valami rendkívüli dolgot várnak, azt a színjátékot talán, melyet Roblado ígért.

A tömeg kigunyolta, midőn elhaladt mellette. Őt is a Calabozába dobták, egy zárkába, hol egy kemény pad volt az egyetlen pihenő hely. Pár pillanatig mozdulatlanul feküdt a fogoly és életében most először esett meg vele, hogy a kétségbeesés erőt vett rajta.

Könyörületet nem remélhet, de megszökhetne talán. A falak nem vastagok, nem is szilárdak, de sem ideje, sem eszköze, hogy utat törhetne magának.

Merengésben észre sem vette, hogy ablaka előtt időnkint eltűnnek a napsugarak és hogy a szűk zárka elsötétül. Egy kíváncsi a másiknak a

vállára állt és így nézett be a nyomorultul bilincsre verthez.

Carlos hallotta a gunyszavakat, aztán anyja nevét hallotta említeni, az ajtó megnyílt és Roblado gyűlölt hangja szólt be hozzá: «Szinjátékot ígértünk neked és ígéretünket teljesítenünk kell. Szállj fel a padra. Innen pompásan fogsz láthatni, ha, ha !»

A szívtelen ember ezzel eltűnt és Carlos hasztalan tűnődött e szók értelmén.

Juan barátját talán az ő szemeláttára fogják meggyilkolni?

Tűnődését hirtelen megzavarták, egy durva hang szólt be az ablakon: «Hallod-e, Carlos, bivalyvágó, ide nézz ! Itt láthatsz valamit ! Nézd anyádat, az átkozott boszorkányt !»

Mérges kigyó csipésére nem pattant volna fel úgy, mint e szóra, de a lábaira nehezedő bilincsek visszarántották.

Ujabb és újabb kísérleteket is tett és most nagynehezen fölmászott a padra, hogy e térre kitekintessen. A jelenet láttára, mely szemei előtt feltárult, a vér megfagyott ereiben. Szívét iszonyat fogta el.

Két borzas szőrű szamár állt ott, mindkettő durva, fekete pokróczczal letakarva.

Mindegyik szamarat egy cifra, de szintén feketébe öltözött lepero tartotta, míg másik két lepero bivalybőr ostort tartott a kezében. Mindegyik szamár hátán emberi lény ült, de erőltetett tartásuk bizonyította, hogy nem mozoghatnak szabadon. Lábaik tényleg kötelekkel voltak összefűzve a szamarak hasa alatt, nyakuk valóságos békóba szorítva, úgy, hogy a két nő feje fájdalmasan előre lógott.

Minden meleg ruhától megfosztatván, felső testüket csak egy szál ing borította.

A cibolero még csak most értette meg Robladó szavait; az önkéntelen lovasnök anyja és huga voltak.

Pokoli örömmel nézte azt Vizcarra és Robladó, oly diadalt élveztek, mely minden várakozásukat teljesítette, de mosolyukat Carlos nem látta.

A parancsnok intésére a plébánia templomban megkondult a harang. Ez volt a jeladás a borzasztó színjáték megkezdésére.

A feketébe öltözött hajcsárok a Plaza egy távolos részébe vezették szamaraikat és egy intésre ott megálltak. Társaik követték őket és várták a jeladást, hogy munkájukat megkezdhesék. A mint ez megadatott, megfelelő állásba vágták magukat és ostoruk kegyetlenül csapott le a nők meztelen hátára.

Az ütések mindig egyforma időközökben követték egymást. Különös, hogy egyik nő sem kiáltott. A leány csak csendesen sirdogált, az öreg asszony pedig teljesen mozdulatlan és részvétlen maradt.

Midőn a leperok mindegyike már tíz ütest mért, a tér közepén megszólalt egy hang: «A leálynak elég lesz.»

A tömeg ismételte e szókat és az, a kinek jelezve volt, hogy a boszorkány leányát ostorozza, össze-csavarta ostorát és hátralépett. Az öreget azonban annál hatalmasabb ütések érték, a tér mindegyik sarkában előlről kezdődött a kegyetlenkedés, míg nem teljes «százat» mértek rá.

A kíváncsi tömeg még most is ott csoportosult a legnyomorultabb bosszu sajnálatos áldozatai kö-

rül és a részvét érzete nem igen támadt fel senkiben. Ki is törődött volna egy gyilkos boszorkányanyjával és hugával?

És mégis, néhány érző ember is volt a téren, kiknek szive szeretettel vert a megkinzott nőkért. Voltak kezek, melyek gyöngéden oldották le a kötelekeket a sebes tagokról és vízzel éltették a néma ajkakat.

Faragatlan karreta várta őket. Hogy mint került az oda, senkisémm tudta, nem is ügyelt rá senki. Az emberek el is fáradtak, meg is éheztek a nagy várástól és az est leszálltával lassanként eloszlottak.

A karreta mellett egy igen izmos ember állt, ki egy fiatal leánynak, Catalina megbizottjának utasításai nyomán és néhány indiánus segélyével a járműbe emelte a szenvedőket, majd maga is felszállt és elhajtattott, míg Josefa, Catalina szolganője, a tagnokkal gyalog távozott. A jármű a chapparal felé haladt és egy magános ranch alatt állt meg, mely már egy alkalommal mentőhelyül szolgált a szegény Rositának.

Az agyonkinzott két nőt felvitték a házba, hol Josefa ápolásának meglett az eredménye, hogy Rosita feleszmélt, — de — szegény — csak azért, hogy lássa, hogy a lélek már elköltözött anyjának porhüvelyéből. Fülei nem is hallották többé a leány jajveszéklését, szemei nem látták a könytől ázott arcot; a halál az örök béke birodalmába szólította lelkét.

Carlos börtöne ablakának mélyedéséből nézte végig a rémséges jelenetet. Igaz, hogy a térnek csak pár átellenes sarkát láthatta, de igen helyesen sejtette, hogy a kinzásnak folytatása is van.

Emberfeletti erővel, milyent csak az örütség ad embernek, nagyot rántott magán és ime, kezeit kihuzta a békóból, melyeket aztán a földre dobott. Most már szabadabban mozoghatott, talán meg is láthatja még övéit, a mikor vége lesz a kinzásnak és elvezetik őket. Oly szeretettel intett volna nekik, de hát tudhatták a szegények, hogy tekintete keresi őket?

Az ostor utolszor is lecsapott és Carlos anyjának sóhajtását vélte hallani.

— Irgalom istene, légy kegyelmes, ő a fiát hívja és fia nem segíthet rajta! Én nekem még is élnem kell! De megboszullak, a mily igaz, hogy élek!

Vad szenvedély járta most át remegő testét, kezeivel belekapaszkodott a vasrácsokba és rázta, folyton rázta. De mi volt az? Egy nehéz tárgy esett le a padra.

Eleinte azt hitte, hogy a térről követ dobott be valaki, de úgy hangzott mint az ércz és hosszukás valaminek látszott. Selyemzsinórral összekötött csomag volt, melynek tartalma szerfelett meglepte. Arany doublonok hulltak ki belőle, egy hosszú kés és egy összehajtogatott papírdarabka, melyről az ablak mellett a következőket olvasta:

«Hirtelen ért a balsors, de legyünk erősek. Reszkető kézzel és rossz hirt írok. Halálod holnapra van kitűzve, de minden kutatásom daczára nem tudhattam meg, hogy éjjelre ott hagynak-e, a hol most vagy, vagy visszavisznek a presidióba. Ha a c a l a b o r á b a n maradsz, megmentésedre sokkal többet tehetek.»

«Két fegyvert küldök és gondold meg, hogy arannyal győzhetsz-e könnyebben, vagy aczéllal.

A puha vályogfalakat könnyen átfurhatod és akkor kint már várni fognak. Ha azonban a presidióba vezetnének vissza, igyekezzél utközben megszökni, mert más remény nincs. Siess Jozefa kunyhója felé, hol hű szívéket találsz. Isten veled, sokat szenvedett barátom, az ég áldása legyen rajtad!

A levélkén nem volt aláírás, de Carlos még is tudta, hogy kitől eredt.

Uj eszme villant meg agyában és uj terv érlelődött meg benne.

A ledobott békókat újra magára huzta, de úgy, hogy egyetlen rántással leránthatja azokat.

A kést a pénz mellé rejtette, aztán arcczal az ajtónak fordulva, lefeküdt és úgy tett, mintha mélyen aludna. Aggódva, szuszogva várta az őrsváltás idejét és akkor aztán örömmel hallhatta, hogy egész éjjelre a laborában hagyják.

A belépő örök gunyosan világítottak a szegény fogoly sápadt arczába, meglelégedéssel győződtek meg, hogy kezein, lábain érintetlenek a bilincsek, aztán eltávoztak.

A cibolero pár perczig csendesen maradt még, aztán felugrott, ledobta békóit és furni kezdte a vékony falat. Az ajtótól legmesszebbre eső sarkot választotta e célra, zárkájának hátsó falában.

Rendkívül óvatosan kellett dolgoznia, mert két izben is azt hitte, hogy az örök közelednek. A kést erősen fogva, várta őket és az első, ki belép, menten halál fia lett volna. Szerencsére nem hallotta meg senki, — még néhány lökés és diadal-örömmel érezte, hogy friss levegő ömlik be a nyíláson.

Teli tüdővel szivta magába az illatos leheletet, kidugta fejét a nyíláson, de a sűrű sötéttségben

dudvánál egyebet sem látott a fal körül. Még néhány követ kellett eltávolítania, aztán egész testével kint volt, majd nesztelenül felegyenesedett, az éles kést erősen markolva. Nem volt most már előtte semmi akadály. Szabad volt !

A mint a sik felé indult, egyszerre, mintha a földből termett volna elő egy alak, ki halkán ejtette ki nevét. Josefát ismerte fel, ki intett neki. Hallgatag fordultak a chapparal felé és fél óra alatt a magános ranchóhoz értek, melyet Josefa menhelyül jelölt ki neki. Egy perczczel később Carlos már anyjának élettelen teste fölé hajolt, de a fájdalomnak vad kitörése nem zavarta az ünnepélyes csendet.

Carlos el volt rá készülve, hogy Catalinával nem lesz öröndetes a viszontlátás és idegeit a reggel látottak különben is annyira felizgatták, hogy most az újabb bánat nem is volt rá nagyobb hatással.

Don Ambrosio leánya mindent elkövetett ugyan, hogy a szerencsétleneknek fájdalmát enyhítse a kínzások után, az a reménye azonban, hogy Carlos ártatlanságát napfényre fogja deríthetni és hogy leálcázhatja a két gaz vádlót, nem teljesedett ; atyja még beteg és azt is tudta, hogy felgyógyulása után sem daczolhatna a két magas állásu tiszt pokoli hatalmával.

Az ő elhatározása megérlelődött. Mihelyt a betegnek állapota megengedi, rábirja majd az ország elhagyására, a hol a hatalom türhetetlen bilincseket rakott a népre. Carlos hálásan nyujtotta kezét a nemes leánynak ; még egyszer köszöntötték egymást és a sennorita ismét visszasietett szeretett atyja betegágyához.

— Szegény Rosita, mennyit szenvedtél, szólt a cibolero. Mindent el kell mondanod, de most jer, az idő drága. Hol vannak a lovak ?

— A közelben vannak, a sövény alatt.

E szavakkal köpenyét ráborította anyja holttestére, és karjaiban vitte el a ranchóból.

Öröm villant fel szemeiben, midőn a lovak mellett Antoniot látta, ki akkor is melléje tudott kerülni, midőn mindenki a borzalmas színjátékot nézte. Rosita már nyeregben ült, a cibolero peonjai is elakarták kísélni, midőn most Juan jött lélekszakadva.

— Szabad vagyok drága barátaim. Elbocsájtottak, mert féltek vallomásomtól. Veletek megyek.

— A völgy felé megyünk ? kérde Antonio, ki már mind távolabb szeretett volna lenni.

— Nem, felelt Carlos kissé habozva, a Niva szoros felé megyünk. Lovagolj előre Antonio.

A csapat elindult és egy óra múltán, mialatt csak suttogva beszéltek egymással, a fensikra értek. Carlos ott hirtelen megállt és intésére hozzásiettek kísérői.

— Itt nyugodtan fog pihenhetni, szentségtörő kéz nem fogja e helyet megzavarni. Puhán fektessük a szegény nőt, ki oly sokat tűrt és szenvedett.

Hosszu késéssel most sirgödröt ásott, aztán imádkozott és a hús gödörbe bocsájtották az elhunyt maradványait. A kis sirdombra gyepet raktak, melyet Rosita könyeivel áztatott. Az árva fiu pedig oda nyargalt a szirt szélére, a honnan a várost láthatta.

. Fenyegető ököllel és tompa hangon így kiáltott :

— Anyám, vajha láthatnának még szemeid, bár hallhatnának még füleid, hogy tanui legyenek fogadásomnak. E percztől fogva minden erőmet annak szentelem, hogy megboszuljam és megbüntessem ez aljas gyilkosság okozóit.

TIZENHARMADIK FEJEZET ÉS BEFEJEZÉS.

A téren végbement rémséges jelenet után szerencsekivánatokkal halmozták el a tiszteket, mert hiszen az egész telepítvény hálás lekötelezettjük volt cselekedetükért. A nap méltó befejezéséül vig lakomára gyültek össze a kormánypalotában, hol a bor és zene mellett tréfa tréfát ért.

A szilaj mulatozás közepette valami elbizakodott ficzkó azt indítványozta, hogy a foglyot hozzák fel a terembe. A különös kívánságot sokan támogatták és a parancsnok engedett a közóhajtsnak.

Beszólitották Gómez őrmestert és megparancsolták, hogy a cibolerót szállítsa fel.

Visszatértéig tovább folyt a mulatozás, de hirtelen véget ért, midőn az őrmester berontott a terembe és harsány hangon jelentette: »A fogoly megszökött!«

Asztalok, székek borultak fel, poharak, üvegek gurultak a földre, a szoba egy pillanat alatt kiürült, mert némelyek hazafutottak, mások a börtön felé.

Vizcarra és Roblado valósággal őrzöngött. Parancsukra pár percz alatt lóra ültek a katonák és a

város felé vágtattak. A c a l a b o r á t körülvették. Tényleg ott volt a nyílás, melyen át megszökött, ki oldotta fel azonban bilincseit? Dragonyosok kuttattak át minden házat, de a sötétben ki találhatta volna meg nyomait?

Másnap lándzsások jártak be minden utat, minden ösvényt, de mind hiába és így terjedni kezdett a nézet, hogy a cibolero már sok mérföldre lehet a telepítvénytől.

Comachok hozták rövid idő multán a hirt, hogy a ciboleroval a Llano-Estacadon találkoztak, fiatal leány és több férfi kísérte, kiket élelmi szerekkel megrakott öszvérek követtek és ő maga mondta nekik, hogy a sivatag másik része felé utazik.

Ily hirben nem lehetett tovább kételkedni. Carlos ismételten kifejezte azt a szándékát, hogy visszatér hazájába az amerikaiakhoz, most tehát sohasem fogják őt többé viszontlátni.

A cibolero tetteivel és csodálatos sorsával sokáig foglalkoztak még az ildefonziak, de azért néhány hó multán az újabb események háttérbe szorították a boszorkány fiának és leányának emlékét.

A comachok egyike Don Ambrosionak két titokzatos levelet adott át. Az éjjelen a cibolero felhívja őt, hogy amint teheti leányával együtt hagyja el a telepítvényt, a másikban pedig Juant bizza meg telkeinek eladásával. Az új telep az Egyesült Államokban pontosan meg volt határozva és a települők jólétének híre általános örömet keltett.

Egy hét multán rendezve volt minden, Don Ambrózió és leánya örökre elhagyták Ildefonzot.

Osz volt, »késő őszi,« az amerikai év legkedvesebb időszaka, midőn a természet oly pazarul osztja adományait. A hold fénye ezüsttel vont be hegyet, völgyet és sugarai rá estek egy pásztorra is, ki néma nyája mellett kényelmesen elnyújtózkodott, midőn éber ebének mozgása riasztotta fel, mire óvatosan körülnézett.

Sötét alakok hosszú sora vonult át a sikon; egyik lovas a másik után jött, mintha feloldhatatlan lánczot képeznének. Fegyvercsörgés nem zavarta az éj csendjét, csak a tompa patkóverés mutatta, hogy élet is van.

A pásztor reszketve nézte az elvonulókat, kik nem voltak kísértetek, hanem indiánus harcosok. Teljes harci mezben voltak; mellüket és karjaikat ríktó színekkel festették be, ijat, nyilat és lándzsákat vittek.

A legkülönösebb látványt azonban a néma csapat vezére nyújtotta; a pásztor saját szemeinek sem hitt, pedig valóság volt; más volt a ruhája, más volt a felszerelése és a bőrének is más volt a színe, mint a többieké, fehér volt. Most eszébe jutottak az események, melyek Ildefonsót néhány hó előtt oly annyira felizgatták; visszaemlékezett a száműzöttre és most már nem kételkedett: Carlos a cibolero tért vissza a telepítvényre, hogy megboszulja magát ellenségein.

Hazaszeretettel és a bő jutalom reményétől ösztönöztetve a pásztor el akart sietni, hogy az őrséget értesitse, de a fehér vezető okosabb volt nálánál, — egy pillanat alatt körülfogta csapatával és foglyul ejtette.

Egy óráig tartó lovaglás után a fensik legmagasabb pontjához értek; előttük volt a szaka-

dék, mely főnöküknek oly gyakran vált menhelyévé. Bár a hold mindent elárasztott fényével, a sziklahasadékba nem jutott be.

A fehér főnök néhány szót sugott az őt követő wacónak, lovát a szakadéknak irányítá és a következő pillanatban eltűnt a sziklák árnyában.

Egy egész nap mult el, — a hold ismét fent ragyog az égboltozaton, — az óriási kigyó, melyhez az indiánus csapat hasonlított, lassan kikerül a szakadék mélyéből és a Pecos síkja felé kanyarodik. Innen csak akkor mennek tovább, midőn a hold fénye is eltűnt, a csapat csak akkor hatol be a chapparral tömkelegébe, a hol a lovasok leszállnak és megkötik lovaikat. A kormányépület óriási palotája sötét tömegnek látszik, az őrszemet nem lehet látni, de átható hangja, melylyel szabályszerű időközben a jelszót kiáltja, bizonyítja, hogy helyén áll.

A kormányépületben senkisémet sejt, hogy ellenség közeledik. Az örök egyike sem veszi észre a, sötét alakokat, kik hason csuszva közelednek a falig ahol már közel vannak a presidio kapujához.

Az őrszem előtt lámpa ég, mely megvilágítja a legközelebbi környezetet, de ő mit sem ér vele, mert a közeledőknek háttal fordult.

Egyszerre csörgést hall, a »Megállj !« ajkain lebeg, de nem él addig, hogy kimondhatta volna. Szívét féltuczat nyil érte egyszerre és összerogyott.

A sötét alakoknak egész áradata önti most el a nyitott kaput és az ép felébredt katonák elesnek, mielőtt fegyvert ragadhattak volna. Karabélyok, pisztolyok durrognak mindenfelé, kiabálás, nyögés, jajgatás hallatszik és élettelen testek zuhannak a földre. Két ember azonban élve maradt ! Vizcarra és Roblado nincs a halottak közt. Elvezetik őket büszke

várukból ; borzalmas arczu vadak veszik körül a foglyokat, kikre kegyetlen dolog vár.

Számtalan kéz pusztítja az épületeket ; lángok csapnak fel minden oldalról, de a boszu műve még nem telt be, a katonák már lakoltak a jogtalanságért, melylyel a szegény száműzött sujtatott, de a város lakói még nem. Pedig rajtuk, kik könyörtelesen nézték végig, a mint egy agg nőt halálra ostromoztak és egy ártatlan leány a hóhér kezei közé került, — rajtuk hadd teljesedjék be az eskü, melyet Carlos ünnepélyesen fogadott.

És az eskü nagyon is beteljesedett, mert még mielőtt a nap felkelt, Ildenfonzo lánggal égett, férfiak, nők és gyermekek siettek ki a városból, hogy megmentsek pusztá életüket, vagyonukat, birtokukat ott kellett hagyniok, hogy sohase lássák többé. Ildenfonzo kellemes völgye pusztasággá lett.

A messzire alőrenyuló Niva szírtén két férfiú ült lóháton, de a lovasok nem szabadok, kezük a hátukon össze van kötve, lábaik a ló hasa alatt összefűzve és a nyeret széles szíj szorítja le. Arczukon a legnyomorultabb gyávaság és kétségbeesés kifejezése látszik.

Mindketten középkorúak. Mindketten tiszték teljes diszben. A száműzötnék embertelen gyűlölöi most az ő foglyaivá lettek.

A lovak, melyeken nyargálnak, vad csődörök és az állatok széles szemei bőr pántokkal vannak lekötve.

Mindegyik ló mellett egy tagno állt, ki alig bírja fékezni a vadállatot, melynek feje a Niva szirt felé van fordítva.

Az indiánusok a csoport mögött kis távolban, hosszú sort képeznek ; a boszu embere és ál-

dozatai közt nincs több szóváltásra szükség, mert ők már ismerik ítéletüket. Borzalmas csendben történik meg a jeladás, a tagok jobbra és balra félreugranak és a csődörök szabadokká válnak.

A másik jeladásra lovas harcosok lándzsákkal üzik előre a vad csődöröket és a mitsem látó állatok a szirt felé vágatnak.

A halálos aggodalomtól megkinzott lovasok nyögését tulharsogja a vágató vadak üvöltése. Egy pillanat és — vége mindennek. A megriasztott csődörök leugrottak a szirtről és az örökkévalóságba vitték lovasaikat. A barna harcosok a Niva Perfida szélén állnak és borzadva néznek egymásra. Egy lovas még előbbre üzi lovát és lenéz a borzalmas mélységbe. A fehér főnök volt.

Mély sóhajtas tört ki erős férfikebléből, mintha valami teher esett volna le a szivéről; aztán megfordult és komolyan, ünnepélyesen így szólt barátjához:

— Don Juan, megtartottam eskümet, megboszultam őt!

A leszállt nap az indiánus harcosok hosszú csapatait látta elvonulni és Llano Estacadó felé fordulni. A cibolero lovagolt a csapat élén, Don Juan pedig mellette.

Az általuk átélt rémes jelenetek komor bélyegűket hagyták homlokukon, de a szebb jövő reményében ez is szétoszlott.

Carlos nem sokáig maradt waco-barátjainál. Megrakodva kincsekkel, melyeket neki hajdan ígértek, új élethez, békés hazába tért vissza.

Midőn az Egyesült Államokba ért, Don Ambrosio

szívélyesen nyújtotta feléje kezét és Catalina szavai jóslatszerűnek bizonyultak.

Midőn a hajdani cibolero leányát kérte meg tőle, megáldotta a boldog párt és örült a szép frigynek.

Don Juánnak szive vágya is teljesedő volt, bizalmas otthont teremtett magának és hű felesége, Rosita mellett élvezte a legfőbb boldogságot.

Antóniót mindig örömmel és mint hű barátot látták maguknál és ha Carlos időnkint vadászni ment waco-barátainak területére, az ariero mindig vele volt.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

